Verslag openbare vergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum	24 oktober 2024
Locatie	Raadzaal, stadhuis
Verslag door	mw. S. Donkers (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag	

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. C. Bos, de wethouders, mw. L. van Hooijdonk, mw. E. Oosters, dhr. D. de Vries, mw. R. Streefland, de commissiegriffier, mw. M. van Rijn, de leden, dhr. R. Snijder (Student&Starter), mw. A. Krul (PvdD), dhr. G. te Hoonte (VVD), mw. B. van der Wilt (D66), mw. K. Alblas (ChristenUnie), dhr. G. Dijkstra (EenUtrecht), dhr. P. Zwanenberg (GroenLinks), dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), dhr. M. Usta (DENK), dhr. R. Peters (D66), dhr. V. Paalman (Horizon), mw. J. Zwinkels (CDA), mw. C. Passier (Volt). dhr. R. van der Zweth (PvdA), dhr. J. Cornielje (PvdA), dhr. R. van den Hoek (UtrechtNu!),

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag openbare vergadering commissie Energietransitie, Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

1. Opening en mededelingen 1
2. Programma begroting 2025 1
Lijst van toezeggingen 27

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 11.50 uur en heet iedereen die meekijkt van harte welkom. Hij roept iedereen op, gezien de tijd, om de inbreng en de beantwoording kort en bondig te houden. Hij zal hier scherp op zijn. Wethouder Streefland heeft de vraag gesteld of er vragen zijn over samen voor Overvecht omdat zij dan ander zaken kan gaan doen. De voorzitter concludeert dat er geen vragen zijn voor wethouder Streefland.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) geeft aan dat hij zijn spreektijd in de andere commissies zal gebruiken.

2. Programma begroting 2025

Eerste termijn

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat leden van het college in de media vaak dreigen alleen nog taken te doen waarvoor zij betaald krijgen, “geen taken zonder knaken”. Toch stuurt het college een voorstel naar de raad om 21 miljoen uit te geven aan het uitbreiden van milieuzones en elke vorm van hout stook te verbieden. Volgens de heer Te Hoonte is dat weer een pakket waar de hardwerkende Utrechter door geraakt wordt. Die 21 miljoen zou al gedekt zijn in de bestaande programma’s en de VVD zal in de programmabegroting dan ook met voorstellen komen dat geld eruit te slopen om aan zinvolle dingen uit te geven. Hij wil van de wethouder weten of dit inderdaad beïnvloedbaar geld is.

Mevrouw Zwinkels (CDA) wil uitleg van de heer Te Hoonte over welke budgetten dit gaat.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat er een heel uitgebreid raadsvoorstel is gestuurd waarin aangegeven wordt dat het binnen de bestaande programma’s al gedekt is. Wanneer dat geld er al is in de programma’s en de normen volgens de VVD al gehaald worden dan kan dat geld er ook uitgehaald worden. Het is nog zo vers dat hij dit nog moet uitzoeken. Hij was vooral verbaasd dat een dergelijk project uitgevoerd kon worden zonder financiële vraag naar de raad. Hij heeft niet het idee dat er lucht zit in de begroting voor dergelijk programma’s. Het college stuurt aan op een verder elektrificering van het wagenpark terwijl de netcongestie als groot risico wordt opgevoerd. Dit vergroot het risico nog een keer en hij zou verwachten dat het college juist zou inzetten op het oplossen van het probleem met de netcongestie in plaats van dit probleem te vergroten. Dit is uit de begroting niet op te maken. De VVD wil weten of binnen het programma energie en klimaat de netcongestie ontzien kan worden bij bezuinigingen en zo niet waarom dat dit niet kan.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt of de VVD het ook ziet als een soort wensdenkerij waarbij er aan de ene kant over netcongestie gesproken wordt en dat er aan de andere kant plannen gemaakt wordt die dit niet bevorderen.

De heer Te Hoonte (VVD) ziet dat het niet matcht en kan het raadsvoorstel dan ook niet plaatsen. Hij wil dat het oplossen van de netcongestie de focus binnen energie en klimaat is. Het versnellen van de elektrificatie is niet realistisch.

De heer Bosch (UtrechtNu!) ziet al uitdagingen bij het OV en ook voor de gemeentelijke organisatie en dat is wat de heer Te Hoonte ook zegt.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt dat het alle milieudoelen onder druk zet en het maakt het leven ook nog eens duurder in de stad.

Mevrouw Zwinkels (CDA) kan grotendeels meekomen in wat er geschetst wordt. Dit moet echter niet betekenen dat de gemeente zelf gaat vertragen. Zij is van mening dat er ook gekeken kan worden naar bijvoorbeeld het wagenpark ‘s nachts opladen. Zij vraagt of de VVD ook openstaat voor dit soort innovatieve oplossingen.

De heer Te Hoonte (VVD) wil ook niet vertragen. De doelen staan ook gewoon en er wordt ook vaak aangegeven dat er alleen taken uitgevoerd worden wanneer er ook knaken voor gekregen worden. Het college komt met een brief waarin niet de EU-normen maar de WAO-normen nageleefd wordt en dat is irrealistisch en dat moet de gemeente nu niet doen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) heeft ook een mening over zaken als hout stook, maar op de vraag over de verduurzaming van het wagenpark heeft zij nog geen antwoord gekregen. Zij wil weten of daar geen stappen op gezet gaan worden.

De heer Te Hoonte (VVD) gaat hier juist wel iets mee doen omdat de VVD ook zeker heeft gevraagd om meer laadpalen. Echter is er ook een systeemgrens bereikt welke eerst verbeterd moet worden. Dit moet wat de VVD betreft eerst de focus hebben. Het college wil gewoon een milieuzone invoeren voor Euro5 auto’s die nog maar net tien jaar oud zijn. Mensen moeten dan de auto inleveren om te laten sloren en te vervangen voor een euro6 auto of een elektrische auto en dat is een last voor de burger. Zolang de netcongestie bestaat kan hier geen goed antwoord opgegeven worden. Hij ziet ook dat de focus op nieuwbouw zou moeten liggen om dit op gang te

houden. Het college is heel veel dingen aan het doen wat markttaken zijn, zoals het opzetten van warmtebedrijven en zonneparken. Dit moet stoppen van de VVD omdat daar geen geld voor is.

De heer Peters (D66) geeft aan dat het juist een VVD-minister is die een voorstel in de Tweede Kamer heeft liggen om de Wet collectieve warmte te behandelen. Hier wordt juist van gezegd dat het niet meer alleen een markttaak is.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt dat het ook een GroenLinks wethouder is die de lobby pusht. Wat de VVD betreft is het niet in alle gevallen een oplossing. Eneco legt in Utrecht in elk geval geen warmte netten meer aan.

De heer Peters (D66) wil daarom juist vaart maken om ervoor te zorgen dat de Wet collectieve warmte er komt en er werk gemaakt kan gaan worden van een publiek warmtebedrijf. Hij is benieuwd naar de reactie van de VVD hierop.

De heer Te Hoonte (VVD) is van mening dat er iets mee gedaan moet worden op het moment dat de wet er is, maar dat is nog niet zo. Hij vindt dat Utrecht op de troepen vooruitloopt. Hij wil eerst een besluit nemen of een warmtebedrijf gewenst is en dat het daarna wordt opgericht. De heer Te Hoonte heeft nu het idee dat de gemeente ervoor zorgt dat het er al is en dat er alleen nog maar bij het kruisje getekend hoeft te worden.

De heer Peters (D66) benadrukt dat de wet er wel gaat komen.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt het een verschil in de manier hoe het er gaat komen. De heer Te Hoonte geeft aan dat er zonneparken als initiatief van bewoners zijn ontstaan en de nu in de begroting staan om te onderzoeken of de gemeente dit zelf kan.

De heer Cornielje (PvdA) vraagt hoe de markt op dit moment functioneert volgens de heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat dat zeker niet goed is, maar het beklijfd bij hem nog niet dat het beter gaat worden wanneer de gemeente het gaat doen.

De heer Cornielje (PvdA) vindt dat als het in de markt niet goed gaat dat de gemeente dan stappen moet zetten.

De heer Te Hoonte (VVD) benadrukt dat er ook huizen gerealiseerd zijn met een collectief warmtesysteem zonder dat Eneco of de gemeente zich daarmee hebben bemoeid. Hij ziet dat er een communistisch warmtebedrijf gemaakt wordt waarbij de rekening weer bij de gemeente neergelegd wordt en dat ziet de VVD niet als oplossing.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het een heel goed idee omdat er een alternatief noodzakelijk is. Het lijkt alsof de VVD van het warmtenet afstapt terwijl er net gesproken werd over de netcongestie en hij ziet geen logisch alternatief van de VVD. Hij ziet alleen maar tegen, tegen, tegen van de VVD.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt het een onjuiste constatering. Hij wil een toezegging van de wethouder dat er iets gedaan gaat worden met waterstof en dat daar ook eindelijk eens resultaat op komt. Hij wil ook een toezegging van de wethouder dat er geen projecten worden vertraagd wanneer de verhouding tussen sociaal en koop niet gehaald wordt. Daarvoor wil hij op stedelijk niveau bekijken hoe de gemeente uit komt.

Mevrouw Passier (Volt) deelt de zorgen van de VVD over de netcongestie. Zij vraagt of de VVD de mening deelt dat er een goede risicoanalyse moet komen van netcongestie in het kader van de woningbouw, leefbaarheid en alle andere zaken.

De heer Te Hoonte (VVD) legt uit dat dit ook zijn begin argument was, omdat het niet duidelijk is wat de risico's van netcongestie zijn voor alle andere zaken die de gemeente wil. Hij vindt dat dit een nadrukkelijke plek zou moeten hebben in de programmabegroting. Over circulaire economie

komt hij terug en voor vastgoed feliciteert hij de wethouder met het feit dat hij panden mag gaan verkopen. Dit vindt hij goed maar wel alleen wat nodig is.

De heer Snijder (Student&Starter) is van mening dat de VVD de luchtkwaliteit betrekt bij de netcongestie en volgens hem staan er ook heel veel goede zaken in het plan die niet gaan over de netcongestie. Hij wil weten of de VVD het daarmee eens is.

De heer Te Hoonte (VVD) heeft niet heel veel goed zaken gezien. Hij vindt dat er mogelijkheden moeten blijven om te BBQ'en en hout te stoken bij de scouting bijvoorbeeld. Dit wordt allemaal dichtgezet met dit plan en hij denkt niet dat het de oplossing voor de stad is of dat daar de luchtkwaliteit door verbeterd. In de stukken zelf staat dat er maar 10 procent van de luchtkwaliteit in de stad zelf wordt bepaald.

De heer Snijder (Student&Starter) vraagt welke gevolgen preventieve maatregelen voor de stad zouden hebben om het schoner en duurzamer te maken. Hij geeft ook aan dat er heel veel gefaseerd zal gaan. Hij deelt de analyse niet dat het allemaal zo dramatisch is door de netcongestie.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat er vrij snel gestuurd wordt op elektrisch vervoer terwijl er geen laadpalen komen. Dit betekent dat het tempo niet goed gematcht is. Wanneer er een milieuzone voor de hele stad komt moet er wel gegarandeerd kunnen worden dat mensen ook in de hele stad de auto op kunnen laden.

De heer Peters (D66) vraagt of de heer Te Hoonte ziet dat bij de eerste mogelijkheid om vastgoed te verkopen er een brief komt waaruit blijkt dat de wethouder dit eigenlijk niet wil.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat het ook te maken heeft met waar het geld aan uitgegeven wordt.

De heer Peters (D66) benadrukt dat het gaat om de motie over de Ravellaan waarop de wethouder als reactie geeft het niet te gaan doen terwijl de motie wel door een meerderheid is aangenomen.

De heer Te Hoonte (VVD) was al van mening dat dit niet zijn college is en hij begrijp dat D66 daar ook wat van mag vinden. Hij geeft aan dat er middelen voor zijn om daar iets tegen te doen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) heeft afgelopen dinsdag de expositie "bouwen voor de buurt" bezocht. GroenLinks vindt het mooi dat er aandacht is voor deze filosofie welke geleid heeft tot heel veel betaalbare woningen. Hij vindt het dan ook mooi dat de maatregel buurtvorming is ingevoerd. Vaker wordt er aangegeven dat wonen een grondrecht is en Utrecht laat met termen als actieplannen, tranches en stimuleringsmaatregelen zien bezig te zijn met deze ambitie. Dit zet ook zoden aan de dijk met de ambitie om voor 75% betaalbaar te bouwen, maar helaas wordt daar de wooncrisis niet mee opgelost. De afgelopen tijd is wonen al veel besproken zoals middenhuur en stop de verkoop van sociale huur en de heer Zwanenberg kijkt dan ook uit naar de beleidsnota wonen.

De heer Bosch (UtrechtNu!) kent mensen die in sociale huur gevangen zitten en die eigenlijk naar middenhuurwoningen zouden moeten doorstromen. Hij vraagt of GroenLinks erkent dat dit eigenlijk een veel groter probleem is.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks ook in het middensegment wil bouwen, maar dat er veel meer mensen te duur scheef wonen. Het blijft van belang dat er betaalbare woningen gebouwd worden.

De heer Bosch (UtrechtNu!) stelt dat de social woningen niet vrijkomen omdat de mensen niet door kunnen naar middenhuur. Hij wil dat GroenLinks dit erkent.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) erkent dit niet omdat het percentage dat te veel betaald groter is dan die te weinig wordt betaald. De ambitie is om 75% betaalbaar te bouwen en daar hoort ook middensegment bij. GroenLinks ziet uit naar de beleidsnota wonen. Hij zou het aantal exoten dat

verkocht mag worden in 2025 willen begrenzen. Op dit moment staan er acht te koop bij Woonin en er zijn er drie onder bod en ook bij Portaal staan er een aantal onder bod. Dit vindt GroenLinks te veel en hiervoor wil hij met een motie komen bij de raad.

Mevrouw Zwinkels (CDA) hoorde GroenLinks zeggen dat het beleid niet voldoende was om de woningnood op te lossen en dan ineens gaat het om acht en drie woningen die verkocht worden. Zij is benieuwd wat GroenLinks wil dat er anders moet op het gebied van wonen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) vindt het geen serieuze interruptie. Hij geeft aan dat GroenLinks alles in het werk zet om meer betaalbare woningen te bouwen. GroenLinks kan zich ook vinden in de vijf trede die zijn afgesproken. Hij weet dat het CDA niet voor “stop de verkoop op de sociaal huur” is. Het gaat hem niet om die elf woningen, maar om de honderden woningen die GroenLinks hierdoor beschermd.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het een soort arrogantie om aan te geven dat de vraag niet serieus is en dat wenst zij liever niet. Zij is serieus benieuwd naar de maatregelen die GroenLinks voorstelt anders dan de “stop de verkoop”. Zij is van mening dat er hele grote stappen gezet moeten worden.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) geef aan dat er een aantal zaken heel belangrijk zijn zoals de vierde trance en de lobby bij het Rijk voor de “startbouw impuls”. De eigen bouw middenhuur en de leegstandsverordening die zijn aangenomen zijn heel belangrijk en die worden ook gedaan. Voor GroenLinks is de stop op de verkoop daarbij ook belangrijk. Hij is ook benieuwd naar de monitor van de samenwerkingsafspraken. Onlangs heeft hij met andere partijen en een delegatie van de wooncorporaties gesproken en zij wachten allemaal op de woningen voor de corporatie. Hij hoopt dat de corporaties snel aan de slag kunnen gaan zodat mensen in hun droom kunnen gaan wonen.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt wat het maakt dat een lid van de wooncorporatie meer recht heeft op een woning.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) heeft dit niet gezegd.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt dat dit de consequentie is wanneer de woningen aan de corporaties gegeven worden omdat dan alleen hun leden de woning krijgen. Hij wil weten wat het voor GroenLinks maakt dat deze groep voorrang moet hebben.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) heeft niet gezegd dat zij voorrang zouden moeten krijgen. Bij de gemeente is er beleid over wooncorporaties en daarbij is gezegd dat er ongeveer twee per jaar gerealiseerd zouden worden en dat is niet gedaan. Mensen in een corporatie willen een maatschappelijke meerwaarde creëren door samen een woning te kopen. Hij spreekt ook namens collega Heijne over energie. In de ogen van GroenLinks worden er de juiste keuzes gemaakt en netcongestie is een urgent verschijnsel dat verschillende beleidsterreinen raakt. GroenLinks vindt het goed dat de regio betrokken wordt in het zoeken naar netbewuste oplossingen. GroenLinks wil dat er vaart gemaakt wordt met het inpassen van trafohuisjes en dat deze ook verfraaid wordt zodra ze er staan zoals gedaan is met het project “van kastje naar canvasje”.

Mevrouw Zwinkels (CDA) kan zich vinden in dit punt. Het CDA is benieuwd of zij samen een voorstel kunnen doen op de bezuinigingen voor die verfraaiingen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) is benieuwd naar het voorstel van het CDA.

De heer Te Hoonte (VVD) houdt ook wel van een opgeruimde stad maar hij is ook wel van mening dat er eerst gezorgd moet worden dat er trafohuisjes komen omdat er op dit moment geen plek gevonden kunnen worden om huisjes op te zetten.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) deelt die zorg helemaal en daarom ook dat hij zei dat er vaart gemaakt moest worden met het plaatsten ervan en dat ze daarna verfraaid kunnen worden. GroenLinks vindt het goed dat er in het programma bebouwde omgeving wordt geïntensiveerd, maar naast besparen moet er voor GroenLinks ook ingezet worden op het opwekken van

duurzame energie. Hij heeft het voorstel opwekken van schone energie ontvangen en daar wordt binnenkort over gesproken. GroenLinks volgt de ontwikkelingen over het oprichten van het publieke warmtebedrijf met warme gevoelens. Hij vindt het dan ook goed dat hierin de samenwerking wordt gezocht.

Mevrouw Krul (PvdD) geeft aan dat er op het programma duurzame stad procentueel het meest bezuinigd wordt. Zij wil weten hoe GroenLinks hiertegenover staat en waarom zij hier geen amendement op hebben ingediend tijdens de voorjaarsnota.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) ziet ook een aantal bezuinigingen liever niet, maar hij heeft ook te maken met een coalitie met gedeelde belangen. Hij denkt dat de brief die jaarlijks gestuurd wordt met concrete maatregelen die er genomen kunnen worden voldoende is.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of GroenLinks het ook onduidelijk vindt waarop bezuinigd wordt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) roept op de begroting te lezen en de ambities blijven staan.

De heer Te Hoonte (VVD) leest alleen een integrale bezuiniging van 1,6 miljoen en dat er op een brief met een duiding gewacht moet worden. Hij vraagt wat GroenLinks daarvan vindt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) wil op het antwoord van de wethouder wachten.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt waar GroenLinks vindt dat erop bezuinigd moet worden.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) vindt dat er aan een duurzaam Utrecht gewerkt moet worden. Hij vindt het positief dat er 21 miljoen wordt vrijgemaakt en hij vertrouwt erop dat het college de bezuinigingen op een goede manier inboekt.

De heer Peters (D66) vraagt wat de heer Zwanenberg bedoeld met de coalitie en dat er keuzes gemaakt moeten worden.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) deelt de ambitie om een klimaat vriendelijke stad te zijn maar er moet bij alle gebieden bezuinigd worden.

De heer Peters (D66) sluit zich aan bij de black box van de VVD en de bezuinigingen op een klimaatzuinige stad. Hij vindt het ook niet duidelijk waar de 1,6 miljoen op bezuinigd wordt. Hij is van mening dat GroenLinks daar toch niet voor kan zijn. Dit is het enige programma waar het op deze manier wordt gedaan.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) geeft aan dat er nog een brief komt en daar wil hij op wachten.

De heer Peters (D66) vindt het raar dat die brief er over twee maanden pas komt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) is van mening dat er in de jaarplanbrief ook maatregelen staan waarmee hele heldere keuze gemaakt kunnen worden.

Mevrouw Passier (Volt) vraagt of GroenLinks het niet raar vindt dat er ieder jaar een jaarplanbrief komt en dat er niet gewoon een meerjaren programmering is.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) vindt het goed dat er per jaar gekeken wordt vanwege de ontwikkelingen die erg snel gaan. Met het energieplan kan er op die ontwikkelingen in gespeeld worden.

Mevrouw Passier (Volt) vindt er ook mindere goede kanten aan, zij is van mening dat de kans bestaat dat het merenjaren doel uit het oog verloren raakt. Dat de bezuinigingen niet duidelijk zijn komt door de jaarplanbrief waarin per jaar gekeken wordt. Zij is van mening dat er eerst een goed plan moet liggen en dat er dan geld op begroot wordt in plaats van andersom, zij wil weten wat GroenLinks hiervan vindt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) ziet dat de ambitie staat en hij vindt het goed dat er per jaar gekeken wordt. Wanneer dit nu voor vijf jaar vastgelegd wordt dan kan er niet meer ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen. GroenLinks kijkt ook uit naar de voorstellen om werk te maken van de warmtetransitie waar landelijke wetgeving voor nodig is. Ook kijkt GroenLinks reikhalzend uit naar de inwerkingtreding van die wetgeving zodat er middelen komen waarmee de gemeente kan sturen op het klimaatakkoord. GroenLinks leest dat er ingezet gaat worden op het bouwen van een netwerk van energieambassadeurs. GroenLinks vindt het belangrijk dat organisaties in de wijk hier nauw bij betrokken worden. Hij wil een toelichting op de manier waarop wordt samengewerkt.

De heer Te Hoonte (VVD) hoort dat GroenLinks vragen stelt over een paar verkochte woningen en energieambassadeurs terwijl wanneer het gaat om de 1,6 miljoen die niet duidelijk is vindt GroenLinks het wel allemaal prima volgens de heer Te Hoonte. Hij wil de programmabegroting bespreken en dat is zoekend in de bijdrage. Hij zou juist denken dat GroenLinks het budgetrecht ook in stand wil houden.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) geeft aan dat wat hij vraagt in de programmabegroting staat en hij merkt op dat hij ook een aantal grote zaken Hij is benieuwd naar de beleidsnota wonen en allerlei verschillende maatregelen om de woningbouw opgang te houden. Milieu- en emissieloos vervoer is een pakket om de luchtkwaliteit te verbeteren hij vindt het een mooi en ambitieus pakket.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt of er doelbewust niet gesproken wordt over een realistisch pakket.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) benadrukt dat het als een paal bovenwater staat voor GroenLinks dat het realistisch moet zijn.

De heer Bosch (UtrechtNu!) dacht dat GroenLinks dit al een aantal jaren uit het oog verloren was.

De heer Te Hoonte (VVD) is benieuwd hoe GroenLinks dit plan ziet. Hij vindt het bijzonder dat er een voorstel komt waarvan het geld al ergens verstopt zat in de begroting.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) benadrukt dat Utrecht blijft investeren in nieuw beleid, wanneer dit niet gedaan zou worden dan pas vindt hij het niet realistisch.

De heer Te Hoonte (VVD) ziet ook een opkoopregeling voor auto’s en hij vindt het niet uit te leggen aan de bewoners dat zij meer OZB moeten gaan betalen hiervoor. Hij vraagt hoe GroenLinks dit uitlegt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) vindt het bijzonder makkelijk uit te leggen aan GroenLinks stemmers, maar hij snapt dat het voor de VVD lastig uit te leggen is.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of de heer Zwanenberg ook snapt dat de andere stemmers ook vertegenwoordigd zijn in de raad en dat die mensen in de stad wonen met een auto van tien jaar oud.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) benadrukt dat het beleid op aandringen van de raad gemaakt is. Zij willen juist de bewoners ondersteunen met dit soort beleid om met sociale maatregelen de ambities te halen. Hij snapt ook dat mensen een andere mening hebben en op een andere partij stemmen.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt wat er duurzaam is aan het opkopen van goede auto’s om die dan ergens anders alsnog rond te laten rijden of te vernietigen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) wil goede gezonde lucht in Utrecht en zij kijken welke maatregelen er verder genomen kunnen worden om de lucht zo gezond mogelijk te houden. Dit is een maatregel om mensen te helpen die niet veel geld hebben.

De heer Bosch (UtrechtNu!) hoort GroenLinks zeggen dat Utrecht schone lucht wil en dat dit ergens anders niet belangrijk vinden.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) is van mening dat hij in Utrecht verantwoordelijk is en hij vindt het jammer dat er dan een globaal probleem bij gehaald wordt.

De heer Bosch (UtrechtNu!) benadrukt dat de auto's naar andere landen gaan die dan met het probleem op gezadeld worden omdat Utrecht de verantwoordelijkheid pakt.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) is van mening dat er dan nooit maatregelen genomen kunnen worden wanneer het op deze manier bekeken wordt. Hij vindt ook dat er initiatieven genomen moeten worden in maatregelen om anderen hun verantwoordelijkheid te laten nemen.

De heer Usta (DENK) vraagt of het tijd wordt dat GroenLinks het netcongestie probleem erkent door het overstappen naar elektrisch auto's

De heer Zwanenberg (GroenLinks) ziet dat netcongestie een probleem is wat niet alleen in Utrecht op te lossen is. Onlangs zijn er ook schriftelijke vragen over gesteld voor nieuwbouwwoningen en alle zeilen moeten worden bijgezet.

De heer Usta (DENK) snapt dat er dingen moeten gebeuren, maar dat moet wel verantwoord. Hij is van mening dat er niet vooruit gelopen moet worden om achteraf achter de feiten aan te lopen en daarvoor is eerst een goed plan noodzakelijk.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) wil echt vaart maken.

De heer Usta (DENK) geeft aan dat de bewoners dan in de knel gebracht worden en hij vraagt of GroenLinks ziet dat zij het probleem niet oplossen maar verschuiven.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) ziet dit niet en hij wil het probleem juist oplossen en meer woningbouw realiseren. Het moet een oplossing zijn voor alle Utrechters. Het beleidsprogramma over circulaire economie is naar de raad gestuurd en hij ziet ernaar uit dat dit besproken zal worden in de commissie.

De heer Peters (D66) vraagt hoe GroenLinks ziet dat er in de begroting ook nog heel veel geld gemist wordt om aan de slag te gaan met circulaire economie.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) stelt voor eventuele voorstellen met mevrouw Heijne te bespreken.

De heer Peters (D66) vraagt of GroenLinks zelf ook ideeën heeft.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) is niet de woordvoerder op dit onderwerp en hij geeft aan dat het met mevrouw Heijen besproken moet worden en dat er met haar stappen gezet kunnen worden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) ziet dat, als het gaat om energie en duurzaamheid, het college te veel bezig is met eigen plannen door weer met een klimaatvisie te komen. Het aardgasvrij maken van wijken gaat moeizaam en er is weinig ruimte voor kleinschalige initiatieven. Het moet een hoopgevend perspectief zijn met een menselijke maat. Samenwerken met VVE's, Global Goals en het repaircafé helpt hierbij volgens mevrouw Zwinkels. Terwijl er al jaren gevraagd werd naar een duurzame kleding campagne ziet het CDA nu dat er een She-in winkel is geopend. De gemeente moet zelf aan de bak om vastgoed te verduurzamen en te reflecteren op de eigen effectiviteit tijdens de jaarlijkse groene verantwoordingsdag.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt of het CDA tegen de vrije vestiging van winkels is ondanks wat er verkocht wordt.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt zeker dat het een vrijheid is om winkels te openen en wil daar geen probleem van maken. Zij vindt het vooral tekenend omdat er al heel vaak gesproken is over

het verduurzamen van kleding en mensen met een kleine portemonnee daarin mee te nemen. Fast fashion is echt een probleem in de hele kledingketen en daardoor loopt het helemaal vast. Zij kan hier niet voor wegkijken en dit is een mogelijkheid om samen met ondernemers iets te betekenen.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt het ook wel nobel. Hij vraagt of het CDA ook erkent dat er ook mensen zijn die dat soort winkels en tweedehandskleding helemaal niet zoeken.

Mevrouw Zwinkels (CDA) erkent dat zeker en vintage kleding is een van de mogelijkheden om duurzaamheid te stimuleren bij kleding. Zij wil kijken naar een passende manier om hier aandacht aan te besteden. De woningnood is nog steeds erg groot, wat vraagt om maatregelen voor het bouwen van woningen en de doorstroming te bevorderen. Het CDA ziet dat dit college kiest voor symbolische maatregelen die erg duur zijn en weinig resultaat geven en zelfs het opkopen van panden. Zij vraagt of de wethouder het met haar deelt dat daar helemaal geen ruimte voor is in een tijd van financiële tekorten. Zij vraagt ook wanneer zij de evaluatie van de leegstandsverordening kan verwachten.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat er al best veel aan doorstroming wordt gedaan en hij vraagt wat het CDA mist.

Mevrouw Zwinkels (CDA) mist vooral resultaat. Zij ziet dat er wel initiatieven gestart zijn zoals de buurtvoorrang voor ouderen en zij hoopt dat het meer opvolging krijgt. Tegelijkertijd worden er maatregelen voorgesteld die geen resultaat opleveren. De trackvisie had vorige jaar al af moeten zijn, maar deze is er nog steeds niet. Deze wordt weer ondergeschoven in de beleidsnota wonen die pas weer volgend jaar komt.

De heer Van der Zweth (PvdA) stelt dat de eerste resultaten nu pas zichtbaar worden van de voorstellen die zijn gevraagd door de raad. De vraag was welke doorstroom maatregelen het CDA mist.

Mevrouw Zwinkels (CDA) wil de maatregelen die net mondjesmaat zijn opgenomen opschalen. Zij wil niet bezuinigen om de verhuisadviseur omdat dit maatregelen zijn die werken.

De heer Van der Zweth (PvdA) is van mening dat opschalen al meer dan ooit gedaan wordt. Hij deelt dat er opgeschaald moet worden. Hij is benieuwd naar de dekking voor de verhuisadviseur.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het vervelend dat zij uitgebreid probeert te antwoorden en dat er dan weer woorden in de mond gelegd worden. Het gaat er wat haar betreft om dat er slechts één of twee projecten zijn uitgevoerd en daar wil zij er veel meer van zien. Zij zal ook de dekking voor de verhuisadviseur laten zien. Zij hoopt op steun van de PvdA.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of het CDA deelt dat het opheffen van het splitsingsverbod en het omzetverbod ook tempo beoogt.

Mevrouw Zwinkels (CDA) erkent de beoogde resultaten, maar zij vraagt zich af of het daadwerkelijk deze resultaten gaat geven. Het CDA wil ook goed kijken naar de leefbaarheid in wijken. Zij is van mening dat er zeker iets gedaan moet worden in de bestaande voorraad, maar er moet ook gekeken worden dat er geen ongewenste verkamering ontstaat.

De heer Te Hoonte (VVD) herkent dit ook. Het gaat hem er om dat het verbod in Leidsche Rijn was losgelaten omdat het daar wel mogelijk was. Het college zou toen met een voorstel komen en nu drie jaar later is dat er nog steeds niet. Dit is wat hem betreft ook wat mevrouw Zwinkels aangeeft dat het te lang duurt.

Mevrouw Zwinkels (CDA) herkent dit en zij hoopt dat het vanaf nu een stuk sneller zal gaan.

De heer Peters (D66) het college weigert op klimaat de resultaten zichtbaar te maken en dat is onacceptabel voor D66. Hij wil weten waarom dit pas in de jaarplanbrief inzichtelijk wordt gemaakt en waarom de wethouder denkt dat zij een uitzondering is op de begrotingscyclus. De raad wordt

bewust niet op het juiste moment in positie gebracht en dat zit D66 dwars. Hij kan nu niet vaststellen of de taakstelling juist is.

De heer Te Hoonte (VVD) deelt de mening en de VVD heeft deze uitzonderingspositie van de wethouder al vaker benoemd. Hij vraagt waarom dat het op dit moment relevant is geworden voor D66.

De heer Peters (D66) leest in de programmabegroting dat het niet uitgewerkt is en D66 heeft hier in de voorjaarsnota ook aandacht voor gevraagd.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of hier ook vervolg consequenties aanhangen.

De heer Peters (D66) gaat deze zo delen. D66 mist ook nog 1.3 miljoen euro voor de beleidsnota Utrecht circulaire. Wanneer de wethouder geen maatregelen wil nemen uit de UBA-lijst dan gaat D66 dat wel doen ten behoeve van Utrecht circulair. Als dekking denkt D66 aan minder lobbyactiviteiten in de energietransitie, aangezien er al voldoende partijen mee bezig zijn. Ook ziet D66 kansen om voorlopig niet te investeren in geothermie in afwachting van het publiek warmtebedrijf. Hij wil een reactie van de wethouder over wat er gedaan kan worden met de maatregelen uit de UBA-lijst.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) snapt dat D66 de taakstelling in de programmabegroting wil hebben. Het verbaast haar wel dat de heer Peters wil schuiven met het budget en zij vraagt een uitleg waarom hij dit een goed idee vindt omdat er een enorme opgave ligt om de klimaatcrisis te gaan bestrijden.

De heer Peters (D66) verwacht dat er een antwoord gaat komen wat al in de taakstelling zit. Hij heeft ook wel nagedacht over de energietransitie en hij wil dit niet specifiek als Utrecht lobbyen en wat hem betreft kan dat beter in een breder verband. Hij vraagt zich dan ook af of Utrecht hier vijf ton aan uit moet geven.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) geeft aan dat er deze ochtend breed in de media is uitgemeten dat de klimaatdoelen niet gehaald worden. Zij vindt het zorgelijk dat deze doelen niet gehaald gaan worden. Zij is bang dat een lobby heel hard nodig is, maar ziet hoe het geld ergens anders uitgegeven kan worden.

De heer Peters (D66) deelt die mening zeker, maar Utrecht kan het klimaatprobleem niet zelf oplossen door te lobbyen. Wat hem betreft kan dat veel beter door een effectiever aanpak.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) wil het ook graag samen doen en wat haar betreft betekend dat ook dat je het niet los kunt laten.

Mevrouw Passier (Volt) is blij dat ook D66 kritisch is over de jaarplanbrief. Zij is van mening dat geothermie de oplossing is op de lange termijn voor het oplossen van de energietransitie. Zij vraagt hoe D66 de klimaatambities wil halen zonder geothermie.

De heer Peters (D66) geeft aan niet te willen stoppen met geothermie, maar hij wil het op een laagpitje zetten tot er meer duidelijk is over het publieke warmtebedrijf. Daarnaast blijkt dat de ondergrond niet goed is voor geothermie en dat de kans van slagen heel klein is. Dat brengt hem op de suggestie om het even af te schalen en dat geld nu in te zetten voor de circulaire economie.

Mevrouw Passier (Volt) vraagt wat dan het moment is voor D66 om wel door te gaan met het investeren op geothermie.

De heer Peters (D66) wil dit pas weer oppakken wanneer er meer duidelijkheid is over het publieke warmtebedrijf. Dit zal de komende jaren dus nog niet zijn. Hij vindt het ook zeker een lastige keuze en hij wil ook niet dat het lichtzinnig wordt opgepakt.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt het fijn dat het Messiah probleem nu ook zichtbaar is bij D66. Hij snapt het technische voorstel niet. Volgens hem is het gat van 1,6 miljoen wel ingeboekt maar niet

ingevuld. Wanneer je dit geld ergens anders aan uitgaat geven ontstaat er alsnog een te kort. Hij vraagt een reflectie van D66 hierop.

De heer Peters (D66) erkent dat die 1,6 miljoen is ingeboekt, maar dat het niet duidelijk is waarop. Hij stelt nu twee maatregelen voor om er iets anders mee te doen, hij verwacht dat dit al in die 1,6 miljoen valt. Hij wil het antwoord van de wethouder afwachten.

De heer Te Hoonte (VVD) is van mening dat wanneer die maatregelen er niet in blijken te zitten dat D66 dan alsnog die 1,6 wil bezuinigingen en naar circulaire schuiven.

De heer Peters (D66) hoopt dat de VVD niet de gehele inzet op klimaatvriendelijke stad wil wegbezuiniggen. Hij doet enkel een suggestie waarvan hij benieuwd is naar de reactie van de wethouder. Hij heeft hier in de UBA-lijst ook iets over gelezen.

De heer Te Hoonte (VVD) benadrukt nogmaals dat D66 een ingeboekte bezuinig wil gebruiken om een gat te dichten bij circulair. De bezuiniging kan niet twee keer uitgegeven worden. Hij legt het nogmaals uit omdat het niet geheel duidelijk was.

De heer Peters (D66) geeft aan het er omgaat dat er naar de UBA-lijst gekeken moet worden. Als aanvulling wil hij aangeven dat dit bij de schriftelijke vragen ook is aangeven. Omdat er geen duidelijkheid over is probeert hij er op deze manier achter te komen of ze erin zitten.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt of het duidelijk krijgen van de bezuiniging voorwaardelijk is voor D66 om in te stemmen met de programmabegroting.

De heer Peters (D66) ontkent dit omdat het bij de voorjaarsnota ook zo was en daar heeft D66 ook mee ingestemd. D66 vindt dat er meer grip en duidelijkheid moet komen.

De heer Bosch (UtrechtNu!) suggereert dat het voor D66 altijd goed is ook als het niet duidelijk wordt.

De heer Peters (D66) zegt dat er dan een heel goed antwoord moet komen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is blij met de oproep van D66. Zij is benieuwd of D66 ook al voorstellen heeft over de besteding van de middelen bij circulaire economie.

De heer Peters (D66) heeft hier drie prioriteiten in aangebracht om te kijken naar de mogelijkheden. Hij vindt dit een mooi punt om tijdens de beleidsnota met elkaar te bespreken. D66 weet dat afvalscheiding stations soms lastig te bereiken zijn voor sommige mensen. Bij andere gemeenten zijn er mobile milieustraten ingevoerd waar mensen klein grof afval en klein chemisch afval kunnen inleveren. Deze spullen belanden nog vaak bij het reguliere afval. Hij wil een reactie van de wethouder hierop. Het vastgoed moet ingezet worden voor maatschappelijk doeleinden, maar tegelijkertijd wordt er ook een kostprijs dekkende huur gevraagd en die is te hoog. Dit maakt het wat hem betreft een lege ambitie. Hier zijn twee oplossingen voor en dat is aan de ene kant meer subsidie voor maatschappelijke doeleinden of het verkopen van vastgoed. Hij wil weten elke optie de wethouder kiest. Hij leest dat de wethouder eigenlijk niet zo'n zin heeft om de Ravellaan te verkopen en dat is onbespreekbaar voor D66. Er zijn al ambities geformuleerd die bekostigd moeten worden uit deze verkoop. Wanneer het college weigert het pand te verkopen dan is er een probleem. Hij wil een toezegging dat het pand uiterlijk in het vierde kwartaal van 2024 wordt verkocht en anders een ander realistisch voorstel komt.

Mevrouw Van der Wilt (D66) sluit zich aan bij GroenLinks over het belang van doorbouwen en het succes van de Utrechtse aanpak. D66 maakt zich zorgen over middenhuur en komt daarom met een voorstel. De stem van woningzoekenden moet vaker benut worden. Zij start binnenkort met een initiatiefvoorstel en zij nodigt andere partijen uit om hierover mee te denken. Bij tijdelijk wonen gaat het vaak om risico voor de projecten waarbij weinig totaaloverzicht is op financiële gevolgen over tien tot vijftig jaar. Mevrouw van der Wilt is bang dat er een bom bij volgende raden gelegd wordt. Het is dan ook van belang dat het helder is wat de kosten, financiële afspraken en risico's zijn. Zij vraagt een toezegging van de wethouder dat zij gaat weken aan een dergelijk overzicht op de verschillende termijnen.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.05 uur voor de lunch.

De voorzitter heropent de vergadering om 14.00 uur en geeft het woord aan de PvdD.

Mevrouw Krul (PvdD) geeft aan dat een van de kernpunten van de PvdD het beschermen van dat het kwetsbaarst is en dat is op dit moment het klimaat. Niets doen is dan ook geen optie voor de PvdD en hierop bezuinigen kan al helemaal niet. Twee weken na het verschijnen van het 2024 State of the Climate repport ziet de PvdD dat het college 1.7 miljoen wil bezuinigingen op het programma Klimaatvriendelijke stad. Dit is procentueel meer dan op welk ander programma dan ook. De kans is zeer onwaarschijnlijk dat de wettelijke klimaatdoelen gehaald worden. In Utrecht wordt er minder onderzoek gedaan naar duurzame warmtebronnen en initiatieven voor stedelijke energiesystemen. Het aardgas vrij maken van Utrecht wordt ernstig vertraagd. Het is nu het moment om als stad de klimaatcrisis te bestrijden. De PvdD presenteerde afgelopen week een tegenbegroting waarin in zij laten zien hoe zij het wel zouden doen. Dat is niet alleen door de klimaattransitie te versnellen, maar ook door bredere te kijken naar de klimaatdoelen. Zij willen bedrijven en maatschappelijke organisaties steunen bij het verduurzamen en mensen stimuleren naar plantaardige voeding en door integraler te kijken naar de stad. Nu is het moment om iets te doen in plaats van te bezuinigingen. In de tegenbegroting laten zijn zien hoe dit kan worden voorkomen. Zij wil weten wat de wethouder van de klimaatparagraaf vindt in de tegen begroting. En of de wethouder mogelijkheden ziet de bezuinigingen te beperken en of de urgentie gedeeld wordt. De PvdD heeft meer ideeën en zij hebben ook al vaker gehamerd op het handhaven van vergunningen en het tegen gaan van vervuiling door bedrijven. Hiervoor zou te weinig menskracht en geld zijn. Ambtelijk kregen zij te horen de RUD hierover gaat maar dit mandaat ligt wel degelijk bij de gemeente. PvdD wil de leges verhogen om de RUD te kunnen laten handhaven en bij overtreding te laten beboeten. Zij wil weten hoe het college hierover denkt en of zij dit gaan communiceren met de RUD. Een gezonde leefomgeving is essentieel voor iedereen en een onderdeel daarvan is schone lucht. De PvdD vindt het belangrijk dat Utrechters worden geïnformeerd over de schadelijkheid van hout stoken. De fractie kijkt er naar uit om de beleidsnota luchtkwaliteit te bespreken. Bij de voorjaarsnota werd er al stevig bezuinigd op de campagne over de hout stook en toen heeft de PvdD ook al aangegeven dat zij dit een onverstandige keuze vond. In de beleidsnota wordt een uitbreiding van de campagne voorgesteld en daar is de PvdD erg blij mee. Zij wil weten met welke middelen het college dit gaat doen omdat zij dit niet zien terugkomen. De PvdD heeft in de tegenbegroting al middelen achter de hand.

De voorzitter geeft aan dat de technische bijeenkomst van de avond wordt verplaatst naar 19.00 uur zodat de commissie vanaf 20.00 uur hervat kan worden. Hij concludeert aan het geknik dat dit akkoord is.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt het oké maar hij wil wel dat alle besprekingen van de afgelopen twee dagen nog geëvalueerd wordt. Hier stemt iedereen mee in.

De heer Van der Zweth (PvdA) de nota wonen komt eraan en dat is voor de PvdA een moment om te bestendigen wat er de afgelopen 2,5 jaar gedaan is. Volgens hem is er veel gebeurd zoals het grotendeels betaalbaar bouwen, geen verkoop op sociale huur, housing first, verbod op leegstand, het sturen op grond en actief grondbeleid. Dit alles moet wat hem betreft verankerd worden in de nota volkshuisvesting zodat duidelijk wordt hoe Utrecht het verschil denkt te maken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of de nota alleen een plek gaat zijn om het te verankerd of dat de PvdA ook nog iets anders gaat doen.

De heer Van der Zweth (PvdA) benadrukt dat het voor hem duidelijk is dat het van wonen naar volkshuisvesting moet gaan. Hierdoor krijgt iedereen een betaalbaar dak boven het hoofd. Hij wil nog een punt gaan maken over de uitbreiding daarvan.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of betaalbaar wonen voor de PvdA ook middenhuur en goedkope koop is.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het daarmee eens en het is voor hen op dit moment middenhuur en zeker niet betaalbare koop omdat dat dit maar één keer effectief is. Wanneer dit goed geregeld is dan staat de PvdA daar ook voor.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vindt het goed te horen dat de PvdA dit ook onder de volkshuisvesting vindt vallen. Zij kan zich dan ook voorstellen dat er nog een plus komt op de nota vanuit de PvdA.

De heer Van der Zweth (PvdA) geeft aan dat er al veel is ingezet ook op middenhuur om het betaalbaar te houden. Hij vindt het belangrijk dat dit bestendigd wordt en dat erop voortgeborduurd wordt.

De heer Te Hoonte (VVD) proeft bij de PvdA dat het altijd maar om één groep gaat. Hij wil weten of de PvdA verwacht de het een brede nota wordt voor iedereen dus ook voor mensen die aangewezen zijn op de vrije sector en de gereguleerde sector.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het hier zeker mee eens. Zij doen dit door koopbescherming en door beleggers eruit te duwen. Hierdoor komt er weer mee grip op de hele markt en kan er een woning voor iedereen komen.

De heer Te Hoonte (VVD) begrijpt niet dat de PvdA aan de ene kant beleggers eruit wil duwen en dat zij vervolgens kijken naar huur en niet naar koop dit vindt hij tegenstrijdig.

De heer Van der Zweth (PvdA) is zeker wel voor betaalbare koop, maar dan moet het ook betaalbaar blijven. Met de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht zorgt de PvdA ervoor dat een beginnend gezin het niet hoeft af te leggen tegen een belegger.

De heer Te Hoonte (VVD) hoopt ook dat die groep een woning kan kopen, maar zij zijn op dit moment aangewezen op een markt die ruim boven de NHG-normen zit. Hiermee zijn zij vaak toch nog goedkoper uit dan te gaan huren. Hij mist bij de PvdA dat huur ook duur is.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het eens met het feit dat middenhuur eigenlijk een misleidende benaming is en dat het erg duur is. Hij wil ook sturen op goede prijzen op de koopmarkt, maar de instrumenten daarvoor zijn beperkt voor de gemeente. De PvdA wil de gebiedsgerichte verhuurvergunning toevoegen als gevolg van de Wet goed verhuurdersschap. Hiermee kan gestuurd worden op onderhoud en kwaliteit. Hij ziet ook gemeenten die daar wel op over gaan. De meldingen worden nog geïnventariseerd en hij wil dat de wethouder er wel in terug laat komen waarom die andere gemeenten het wel doen. Hij wil dat dit de voordelen zoals sturen op leefbaarheid, het handhaven en het onderhoud en bestuurlijke boetes wel allemaal een plek krijgen in de brief van het vierde kwartaal. Het kost misschien iets extra's voor de start maar het kan zich daarna zelf rond rekenen.

De heer Te Hoonte (VVD) benadrukt dat er al een brief is geweest waaruit bleek dat het college de implementatie van de nieuwe wet gemist had. In de commissiebehandeling heeft hij aangegeven dat de huisvestingsverordening aangepast moest worden aan de nieuwe wet en dat gaat het college nu nog onderzoeken. Het is alsof de PvdA gewoon wil kijken wat er gebeurt.

De heer Van der Zweth (PvdA) weet niet precies hoe het hier nu zit, maar hij is wel van mening dat een nieuwe wet moet worden uitgevoerd en dat de verordening dan moet worden aangepast. De wet maakt het mogelijk om de verhuurvergunning op te zetten. Hij vindt dat deze stap gezet moet worden om als overheid ook een stap te kunnen zetten en beter te kunnen sturen op de vrije sector huur. Het laatste punt gaat over het opkopen van panden voor tijdelijk wonen in motie 40 van 2024. De wethouder komt hier nog op terug, daarbij wil hij weten welke panden er geïnventariseerd zijn en dit mag ook in het geheim.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het goed dat er op de lange termijn keuzes gemaakt worden voor de energiezekerheid van de stad, maar toch mist hij nog veel uitwerking daarvan. In de voorjaarsnota werd al aangekondigd dat er 1,6 miljoen bezuinigd zou worden binnen het programma klimaatvriendelijke stad. In de begroting wordt verwezen naar een nog niet verschenen jaarplan voor de uitwerking. De PvdA heeft een grote behoefte naar een verder

uitwerking van deze bezuinigingen. Hij wil het college wel meegeven dat lage inkomens niet de dupe mogen zijn van deze bezuinigingen. Bij lage inkomens kunnen grote stappen gezet worden in het kader van de verduurzaming denkend aan enkelglas of isolatie.

De heer Peters (D66) vindt het fijn te horen dat de PvdA er hetzelfde in zit en hij vraagt waanneer de PvdA vindt dat die uitwerkingen er moeten zijn.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het jammer dat de brief in december pas komt en had hem ook liever eerder gehad.

De heer Peters (D66) vraagt of de PvdA ook vindt dat deze hier al besproken had moeten worden.

De heer Cornielje (PvdA) wil ook liever meer en sneller inzicht hierover.

De heer Bosch (UtrechtNu!) stelt dat de PvdA het prima vindt dat het college een carte blanche krijgt van 1,6 miljoen. Zij stemmen daar gewoon mee in zonder te weten wat er bezuinigd is.

De heer Cornielje (PvdA) had ook liever de informatie eerder gehad en dat is hij ook met de heer Bosch eens. De PvdA wil nu kijken wat zij belangrijk vinden en waar niet op bezuinigd mag worden.

De heer Bosch (UtrechtNu!) constateert dat wanneer de motie het niet haalt dat de PvdA er dan toch gewoon mee instemt.

De heer Cornielje (PvdA) hij laat niets zomaar gewoon gaan en hij wil ook aangeven aan het college dat de bezuinigingen niet bij de lage inkomens terecht moeten komen en hij wil niet alleen reflecteren op wat slecht gaat.

De heer Bosch (UtrechtNu!) benadrukt dat het gaat om de raad en de positie. De conclusie dat de raad voldoende in positie is wordt niet getrokken en het komt over alsof de PvdA het wel jammer vindt, maar het wel zo laat.

De heer Cornielje (PvdA) is het eens dat dit het werk niet makkelijk maakt en hij benadrukt nogmaals dat de bezuinigingen niet bij de lage inkomens terecht mogen komen.

Mevrouw Passier (Volt) leest een artikel van RTV Utrecht dat nog geen uur oud is dat Utrecht het kabinet op roept om in actie te komen om de klimaatdoelstellingen te gaan halen. Zij vraagt hoe de PvdA dan naar de bezuiniging kijkt die nu voorligt.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het heel jammer dat er negentig miljoen aan bezuinigingen vanuit het Rijk komen. Hierdoor moeten besluiten genomen worden die pijn doen en hij wil zeker ook naar het Rijk kijken en hoe zij hieraan gaan bijdragen. Hij vindt het kwalijk dat het Rijk de verantwoordelijkheid bij de gemeenten neerlegt en dat zij daar vervolgens geen geld voor beschikbaar stellen.

Mevrouw Passier (Volt) vindt het makkelijk naar het Rijk te wijzen omdat de raad over de eigen programmabegroting gaat. Zij vraagt of de PvdA het ook een goed idee vindt om nogmaals naar deze bezuinigingsmaatregelen te kijken.

De heer Van der Zweth (PvdA) benadrukt dat het een bezuiniging van 1,7 miljoen is op een totale bezuiniging van 90 miljoen en daarbij moeten uiteindelijk keuzes gemaakt worden. Hij vraagt waar Volt dan de keuzes wil maken omdat het hele moeilijke keuzes zijn.

Mevrouw Passier (Volt) heeft in de voorjaarsnota al voorstellen gedaan die gedekt waren. Zij constateert dat de PvdA andere prioriteit heeft.

De heer Van der Zweth (PvdA) hoort geen dekkingen. Uiteindelijk moet er 90 miljoen bezuinigd worden en dat houdt in dat de gemeente pijnlijke beslissingen moet maken.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is benieuwd naar de keuzes van de PvdA voor Utrecht. Zij wil één maatregel horen van de PvdA die de lage inkomens niet raakt.

De heer Cornielje (PvdA) is bezig met de maatregel die niet de lage inkomens raken. De subsidie voor huiseigenaren komt vaak bij hogere inkomens en zij kunnen ook energieadvies vragen. Hij zou het geld wel steken in subsidie voor vloerisolatie.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is van mening dat er niet met een schaartje geknipt kan worden in wat wel of niet de lage inkomens raakt. Zij vindt dat er juist gedacht moet worden aan het opstellen van de klimaatvisie waar de lage inkomens niets aan hebben en wat enkel papier produceren is.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het niet eens dat het opstellen van een klimaatvisie alleen papier produceren is. Het gebrek aan een visie heeft volgens hem tot dit probleem geleid. De gemeente kan inderdaad geen precieze inkomenspolitiek bedrijven, maar daar kunnen wel zekere aannames in gemaakt worden. Wanneer mensen zelf de middelen hebben om energiemaatregelen te treffen dan hebben zij het geld voor energieadvies ook niet nodig. Hij benadrukt dat er dus wel degelijk knoppen zijn waar iets meegedaan kan worden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is het deels eens met de visie van het college. Zij blijft erbij dat er niet zo makkelijk geknipt kan worden in wat wel of niet de lage inkomens raakt. Voor haar is het belangrijk dat mensen samen de schouders eronder gaan zetten en dat dit gestimuleerd wordt.

De heer Van der Zweth (PvdA) is van mening dat het betoog van mevrouw Zwinkels echt een aantal punten mist. Hij is van mening dat er echt veel te halen is in de sociale huurwoningen en dat de gemeente daar gewoon op kan handelen.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt dat er een paar rare dingen in zitten omdat er geen 90 miljoen vanuit het Rijk bezuinigd is op de gemeente Utrecht. De gemeente heeft een aantal zaken gewoon niet goed gedaan. Op het programma zit een bezuiniging van 1.6 miljoen en hij had het als raad hierover willen hebben. Wanneer de raad het met bepaalde bezuinigingen niet eens was geweest dan had daar een motie voor geschreven kunnen worden. De wethouder laat het nu in het midden en iedereen roept daar wat over en uiteindelijk gaat de wethouder daar iets van maken. Hij vraagt op de PvdA het eens is dat dit niet de manier is om beleid te maken in deze gemeente.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het ook jammer dat zijn punt verloren gaat door het debat en dat is dat hij het ook jammer vindt dat het nu niet duidelijk is en dat het debat daarover later gevoerd gaat worden.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt de lading heel ligt is in de benaming van de PvdA. Dit had voor de programmabespreking binnen moeten zijn en dat had de PvdA moeten afdwingen bij de wethouder.

De heer Cornielje (PvdA) vat samen dat dit het werk inderdaad niet makkelijker maakt. Hij benadrukt nogmaals dat hij het jammer vindt dat de verduidelijking er niet is. Hij hoopt hier later nog een debat over te voeren met de heer Te Hoonte.

De heer Te Hoonte (VVD) maakt een punt van orde omdat de situatie nu ontstaan is dat de commissie nu moet wachten op een brief die weer geagendeerd moet worden en waarvoor weer extra behandeltijd moet komen.

Mevrouw Krul (PvdD) hoorde dat de PvdA het jammer vindt en dat hij hoopt dat het niet bij de lage inkomens terecht komt. Zij vraagt of de PvdA zich in de voorstellen van de PvdD kan vinden omdat zij die manier wel gevonden hebben.

De heer Cornielje (PvdA) vond het een interessante tegenbegroting en met heel veel voorstellen is hij het eens. Het probleem is wel dat zij het beleid niet alleen maken.

Mevrouw Krul (PvdD) vindt het fijn om te horen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) benadrukt dat de 1,7 miljoen 10% van de totale begroting is en in 2026 zelfs 20%. Hij vindt de bezuinigen waar eigenlijk niets over bekend zijn dan ook een ingrijpende maatregel en meer dan een beetje jammer. Hij vraagt of de PvdA hier geen knoop van in de maag heeft.

De heer Cornielje (PvdA) is ven mening dat er nu een woordenspel ontstaat en hij had het ook liever eerder gehad maar dat is niet zo. Hij stelt voor op te houden om te vallen over de terminologie en hier in december verder over te praten.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) geeft aan dat het feit is dat wanneer de bezuiniging uiteindelijk duidelijk zijn en wanneer blijkt dat het niet is wat de PvdA wil dat zij dan ook bereidt zijn maatregelen te nemen om de bezuinigingen terug te draaien.

De heer Cornielje (PvdA) kan zich niet voorstellen dat zijn partij voor bezuinigingen gaan zijn die echt verschrikkelijk blijken te zijn. Hij wil eerst de uitwerking afwachten voordat hij daar een goed antwoord op kan geven.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt vast dat de PvdA openstaat voor het terugdraaien van de 1,6 miljoen.

De heer Cornielje (PvdA) wil vooral weten waar de 1,6 miljoen naar toe gaat en de PvdA zal daar maximaal kritisch op zijn.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het ook jammer dat de brief er niet is.

De heer Peters (D66) vindt het een herhaling van de interrupties.

De voorzitter geeft aan dat de vragen breder gaan en hij staat de interruptie dan ook toe.

De heer Van der Zweth (PvdA) wil ook zeggen dat er pas zes fracties hun inbrengen hebben gedaan en dat ze al geruime tijd onderweg zijn en dat er nog twee commissies hierna komen. Hij wil dan ook wel letten op de tijd.

De voorzitter wil het debat niet hinderen en hij spreekt ook uit dat de mensen op de tijd letten.

Mevrouw Zwinkels (CDA) wil het debat voeren over de begroting en zij vindt het jammer dat er andere zaken bijgehaald worden. De raad heeft gewoon budgetrecht en daarom stelt zij gewoon vragen. Zij wil aan de PvdA vragen waarom het moeilijk maken van het werk slechts jammer is en waarom er zo makkelijk overheen gestapt worden. E zij wil van de PvdA weten hoe zij zien dat het de volgende keer anders kan.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het echt een vraag die hij al heeft beantwoord. Hij noemt nog allerlei termen van wat hij ervan vindt maar hij kan het gewoon niet anders maken.

De heer Bosch (UtrechtNu!) wil weten waarom er dit soort commissie over de programmabegroting zijn als de PvdA aangeeft dat het te laat is om er nog iets aan te doen. Dit is voor hem het moment om er iets van te vinden en er nog iets aan te veranderen. Wat hem betreft hadden de afgelopen twee dagen dan ook anders ingevuld kunnen worden en dan hadden ze bij de raad gewoon allemaal kunnen stemmen. Hij snapt het punt niet dat het te laat is omdat er gewoon gevraagd kan worden of de bezuiniging op tafel komen.

De heer Cornielje (PvdA) vindt het ook een goed punt omdat de commissie inderdaad bedoeld is om sturing te geven. Omdat de brief er nu niet is wil hij het niet hier neerleggen. De PvdA vindt het soms lastig om te sturen op lage inkomens en ervoor te zorgen dat de duurzaamheidsmaatregelen binnen die groep genomen kunnen worden. De gemeente heeft nog tot 31 december 2024 de tijd om de SPUC-gelden uit te geven. Hiervan is slechts vijf procent voor gratis vloerisolatie uitgegeven. Hij vraagt hoe de wethouder ervoor zorgt dat bestaande maatregelen beter worden benut en hoe de eindsprint gemaakt wordt om zoveel mogelijk Rijksgeld voor energiearmoede uit te geven.

Mevrouw Passier (Volt) vindt de taakstelling op de energietransitie onverantwoord omdat het ombouwen van het energiesysteem een van de grootste opdrachten van deze tijd is. Het is een voorwaarde voor de duurzame ontwikkeling van de stad, het behouden van de planeet en voorwaarde voor de leveringszekerheid van betaalbare energie. Verder is het essentieel om de klimaatdoelstellingen te halen. De leveringszekerheid staat onder druk en het dreigt het toekomstbestendig maken van de stad een halt toe te roepen, net nu deze naar fase twee gaat. Het elektriciteitsnet zegt straks misschien wel een keer “Nee”. Op de korte termijn is de energietransitie geen grens maar wel op de lange termijn. Zij verbaast zich dat er bezuinigd wordt op een programma dat zo groot en complex is. De energietransitie heeft geen duidelijk overzichtelijk programma. Jaarlijks wordt er, op basis van het beschikbare budget, gekeken wat er kan en niet naar wat er moet op basis van wat er nodig is om de energietransitie snel te voorttrekken. Volt zal dan ook met een motie komen voor de lange termijn zekerheid voor stroom en warmte voor de inwoners. De debatten gehoord hebbende vandaag rekent zij op een gemeenteraad brede steun. Aan het eind van het jaar wordt er door de provincie besloten of fase twee van de congestie wordt ingezet. Volt vindt het dan ook van belang dat er een risicoanalyse komt. De risico inschatting in het NPR 2024 ging vooral in op grondexploitatie en extra kosten. Zij wil dat er bij de risicoanalyse voor 2025 ook nadrukkelijk gekeken wordt naar maatschappelijke impact.

De heer Peters (D66) heeft het gevoel dat Volt denkt met één motie het hele energiebeleid van Utrecht te redden. Hij is van mening dat er al heel veel goeds gebeurt op de lange termijn.

Mevrouw Passier (Volt) wil vooral een meerjarige programmering zodat zij als gemeenteraad goed kunnen zien welk budgetten daarbij horen. Zij gaat verder met haar inbreng. Zij wil weten wat het betekent voor het woningtekort, voor de drinkwatervoorziening of voor mensen die de overstap naar elektrisch rijden willen maken. Ontwikkelingen binnen de gemeenten moeten geprioriteerd worden en daarom wil zij in het eerste kwartaal van 2025 een raadsbrief ontvangen en de uitkomst meenemen in de voorjaarsnota. Daarnaast wil Volt een brief over de effecten van het versoberen van vastgoed waarnaar gekeken wordt.

De heer Snijder (Student&Starter) geeft aan dat Utrecht actief bezig is met het bouwen van studentenwoningen met een plan voorraad van vierduizend kamers, maar het gaat niet snel genoeg. Hij ziet nog te vaak dat er studio’s worden gebouwd. SSH gaat meer inkomsten genereren en hij hoort graag van de wethouder hoe die middelen ingezet worden voor de bouw van extra studentenwoningen. SSH heeft aangegeven geen jongerenwoningen meer te willen bouwen, wat het aanbod onderdruk zet. Van de wethouder wil hij weten hoe dit gecompenseerd wordt. In de begroting ziet Student&Starter helaas dat de lobby voor onzelfstandige studentenwoningen onderdruk gezet wordt. Student&Starter pleit ervoor dat deze lobby prioriteit krijgt en hij vraagt een toezegging van de wethouder hiermee door te gaan. Tijdelijk wonen ziet Student&Starter als een oplossing voor jongeren tijdens de wooncrisis. Hij mist een lange termijnvisie en hoe er gezorgd wordt dat het betaalbaar blijft. Hij vraagt een toezegging van de wethouder dat er een lange termijnplan komt met inzicht in de kosten en risico’s. Student&Starter sluit zich aan bij D66 hierover. Ook Student&Starter vindt het jammer dat er bezuinigd wordt op klimaat, maar er moet ook gekeken worden hoe de begroting sluitend gemaakt kan worden.

De heer Usta (DENK) wil aandacht vragen voor het woningentekort voor jongeren. Veel jongeren zien geen toekomst in de stad. Hij vindt het dan ook tijd dat Utrechtse jongeren voorrang krijgen op jongeren van buiten de stad. De jongeren die hun hele leven in Utrecht hebben gewoond en hier naar school zijn gegaan verdienen het recht om in hun eigen stad te kunnen blijven wonen. De huidige situatie dwingt hen elders te gaan wonen. Dit is schadelijk voor de sociale cohesie en de continuïteit van de stad. Jongeren zien zich gedwongen de stad te vertalen bij een gebrek aan geschikte woonruimte en dat is een verlies voor de stad en de lokale economie, de sociale samenhang en de diversiteit. DENK pleit voor het geven van voorrang aan jongeren die aantoonbaar een band hebben met Utrecht. Door hen te helpen worden zij instaat gesteld een toekomst in Utrecht op te bouwen. Daarnaast wil DENK dat de gemeente samenwerkt met projectontwikkelaars om een deel van het nieuwe woningaanbod te reserveren voor Utrechtse jongeren. Hij wil een reactie over de mogelijkheden van de wethouder. DENK pleit voor een verkoopconstructie zonder rentecomponent.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt wat voor DENK belangrijker is, de gezinswoningen of woningen voor jongeren.

De heer Usta (DENK) denkt dat D66 een mis opvatting maakt omdat hij zei dat er ruimte voor jongeren gemaakt moet worden. Het moeten toekomstbestendige woningen zijn dus dat mogen gerust eengezinswoningen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) begrijpt het wel goed. Zij wil weten of er dan meer grote woningen gebouwd moeten waar hele gezinnen in kunnen of dat er kleinere woningen gebouwd worden voor jongeren.

De heer Usta (DENK) snapt de koppeling niet tussen jongerenwoningen en kleine woningen. Jongeren woningen kunnen wat DENK betreft ook groot zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) wil realistisch zijn omdat projecten geen doorgang vinden wanneer er grotere woningen gebouwd worden. Zij vindt het beter om te focus op het feit dat de bouw doorgaat en dat er woningen voor jongeren komen.

De heer Usta (DENK) is van mening dat er keuzes gemaakt moeten worden en DENK blijft pleiten voor toekomstbestendige woningen.

De heer Te Hoonte (VVD) heeft een punt van orde omdat er al een aantal keren naar een artikel verwezen wordt naar een klimaatbeleid van de G4 steden, maar de raad is niet geïnformeerd over de verklaring. Hij verzoekt een schorsing tot de verklaring bij iedereen is en dat deze gelezen kan worden.

De voorzitter wil DENK zijn inbreng laten afmaken.

De heer Te Hoonte (VVD) is van mening dat een aangevraagd schorsing terstond verleend moet worden.

De voorzitter vraagt de heer Te Hoonte of hij het strikt noodzakelijk vindt om de inbreng van DENK te onderbreken.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt het prima wanneer er na de inbreng van DENK geschorst wordt. Hij vraagt wel of het college dan ook de aandacht wil richten op de inbreng van DENK omdat daar nu overleg plaatsvindt.

De heer Usta (DENK) snapt de behoefte van VVD en hij wil graag zijn bijdrage afmaken. De verkoopconstructie zonder rentecomponent wil hij nogmaals benadrukken. Dit biedt een voordeel voor mensen die buiten de gewonnen constructie vallen vanwege geloofsovertuigingen of financiële situatie. De verkoopconstructie maakt het kopen van een woning toegankelijker en bevordert de doorstroming en er komt meer ruimte in de sociale huurwoningen. Hij roept de wethouder op actief werk te maken van deze constructie.

De voorzitter schorst de vergadering voor een paar minuten.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) kan zich aansluiten bij GroenLinks over duurzaamheid en bij het CDA over wat er gezegd is over repaircafé's en de onwenselijk winkels die bijdragen en de koop-dump-koop cyclus. Zij doet de inbreng van wonen namens collega van Stralen. De ChristenUnie blijft zich zorgen maken over de huisvesting van kwetsbare Utrechters en de toewijzing was in 2023 33%. Het college was opgedragen om in 2023 40% toe te wijzen. De ChristenUnie wil weten waarom dit niet gehaald is en zij wil een toezegging dat dit voor 2025 wel weer het doel is. De ChristenUnie krijgt signalen dat het huurteam niet tijdig reactie geeft en zij wil weten of het college dit signaal herkent en of het huurteam kan reageren op de vragen. De rol van de verhuisadviseur in de doorstroming van ouderen is in de voorjaarsnota ook besproken. De gemeente zou met STUW kijken of zij het overgebleven deel van de kosten konden betalen. De ChristenUnie wil weten of dit al besproken is en of zij de kosten voor hun rekeningen kunnen nemen. Zij pleit ervoor dat de verhuisadviseur voor ouderen gehandhaafd blijft. Voor het aanmoedigen en stimuleren van wooncorporaties is incidenteel geld vrijgekomen tijdens de voorjaarsnota. Over de uitvoering

daarvan heeft de ChristenUnie wel een aantal zorgen en zij draagt het college op de nog niet benutte middelen te gebruiken om de FTE die in 2028 wegbezuinigd wordt langere in dienst te houden. Dat het onduidelijk is met hoeveel het fonds de komende jaren gevuld wordt begrijpt de ChristenUnie. De uitgave moet wel ten goede komen aan het stimuleren en faciliteren van wooncorporaties. Zij wil weten hoe de raad op de hoogte wordt gehouden.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt het vreemd dat de voorzitter de fractie van Stadsbelang Utrecht over slaat.

De voorzitter heeft daar als voorzitter weinig over te zeggen en als fractievoorzitter van Stadsbelang Utrecht kan hij alleen maar aangeven dat zij te weinig spreektijd hebben.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vraagt zich af wie Utrecht is in het zojuist verschenen persbericht. Hier ziet wel dat er een meerderheid voor is in de raad en het perspersbericht wordt straks nog wel besproken.

De heer Cornielje (PvdA) geeft aan dat klimaatverandering dé grootste zorg is bij alle Utrechters. Hij vraagt of UtrechtNu! er dan ook is voor die grote meerderheid.

De heer Bosch (UtrechtNu!) mensen die echt zorgen hebben krijgen ook bij UtrechtNu! een luisterend oor. Op 2 november is er ook een festival in de stadsschouwburg met klimaatpsychologen. Realisme ontbreekt wel vaker en zo ook op dit onderwerp. Het college komt met een plan dat nog besproken moet worden. Het debat over de auto's is daar ook een goed voorbeeld van waarbij auto's opgekocht worden om schone lucht in Utrecht te stimuleren. Deze auto's worden vervolgens in Servië of ergens anders neergezet omdat het daar niet erg is dat de lucht vervuild wordt. Hij vindt het een ondoordachte cirkelredenering die hij wel vaker ziet. Deze maatregelen doen ook weinig stand aan mensen met een kleine beurs die door een dergelijke maatregelen het hardst getroffen worden.

De heer Cornielje (PvdA) vraagt zich af voor wie zij in de gemeenteraad zit en of dat voor de Utrechters is of voor de mensen in het buitenland waar de Utrechtse auto's naar toe gaan.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt dat de cirkel nu rond is. Hij vindt dat er vaak geroepen wordt dat het wereld klimaatprobleem in Utrecht opgelost wordt, maar wanneer er dan een maatregel wordt ingevoerd die volgens hem ook nog eens weinig toevoegt dan is het alleen de schone lucht in Utrecht die belangrijk is terwijl de totale klimaatbelasting veel hoger wordt.

De heer Cornielje (PvdA) pakt op heel veel plaatsen het klimaat zowel op landelijk niveau als ook Europees. Daaronder valt ook de lucht in Utrecht voor de Utrechtse bevolking en dat zijn wat hem betreft de juiste natuurlijk niveaus om het te bespreken.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt het een soort symboolpolitiek omdat men zich in het Europese parlement wel druk maken over de Europese uitstoot, maar hier worden de auto's gewoon doorgeschoven.

De heer Usta (DENK) steunt het betoog van UtrechtNu! en hij vraagt of hij kan concluderen dat bepaalde partijen het probleem liever verschuiven om hun eigen agenda schoon te houden.

De heer Bosch (UtrechtNu!) vindt dit een valide conclusie. Hij vindt het een doorschuif probleem en er komt allemaal niets van terecht. Het realisme is waar UtrechtNu! naar wil kijken en het debat over hout stoken wordt nog gevoerd, maar het over elkaar heen buitelen met ideeën en de 1,6 miljoen ongedekt laten getuigd niet van hoe de raad erin zou moeten staan. Hij vindt dat alle partijen, ongeacht de coalitie, gewoon moeten willen weten waar het naar toe gaat en voor de rest zal het allemaal wel.

De heer Paalman (Horizon) is van mening dat mensen ergens moeten wonen en dat is lastig in Utrecht. Hij gunt het iedereen en zeker de mensen die er altijd hebben gewoond. Het lieve dorpje Utrecht is wat hem betreft een fort geworden. Mensen moeten maar in Woerden gaan wonen. De studenten moeten de hele studie wachten op een kamer in de stad. Iedere dag moeten zij de trein naar huis nemen en de volgende ochtend weer terug. Helaas is in Utrecht blijven wonen na de

studie al helemaal geen optie. De inzet is onvoldoende en het is een crisis met containers en tiny houses. Hij vraagt of de wethouder echt het uiterste heeft laten zien om ervoor te zorgen dat mensen ergens kunnen wonen. Alle fracties hebben recht op een parkeerplaats bij het stadskantoor. Hij vraagt of de facilitaire dienst een containerwoning op de parkeerplaats van Horizon kan laten plaatsen. Horizon ziet ook een rol voor de gemeente als centrale bemiddelaar. Hij vraagt of de wethouder iets ziet in het opzetten van een platform voor woningzoekende. Hij snapt dat daar dekking voor nodig is en de technologie kan mogelijk van de SSH geleend worden. Hij is blij met de stappen naar duurzame energie en juicht elk zonnepaneel of windmolen van harte toe.

De voorzitter geeft aan dat daarmee alle partijen de inbreng hebben gedaan en hij vraagt of het college nog tijd nodig heeft voordat er naar de beantwoording kan worden over gegaan. Het college geeft aan dat zij meteen door kunnen.

De heer Te Hoonte (VVD) heeft een kort punt van orde omdat de extra informatie die gevraagd was er nog niet is.

De voorzitter geeft aan dat het eraan komt voor de tweede termijn.

Wethouder De Vries volgt de verdeling van 75% betaalbare woningen volgens het coalitieakkoord en voor afwijkingen wordt de Utrechtse aanpak gevolgd. De gevraagde toezegging van de heer Te Hoonte kan hij dan ook niet doen. Hij herkent wel het dilemma dat geschetst wordt en de aansturing op stedelijk niveau. Daar wil de wethouder in de nota die eraan komt het gesprek over voeren.

De heer Te Hoonte (VVD) begrijpt dat er wel projecten zijn die vertraging oplopen omdat er geprobeerd wordt een andere verdeling te realiseren. Dit past wat hem betreft niet bij de woningnood die er is.

Wethouder De Vries begrijpt dat de heer Te Hoonte het liefste zoveel mogelijk van dit soort eisen overboord wil gooien. Het college wil juist het betaalbaar wonen stimuleren en daar houdt hij zich aan vast in lijn met het coalitieakkoord.

De heer Te Hoonte (VVD) vroeg of er projecten stilgezet worden omdat deze individueel het percentage sociaal niet halen terwijl het wel gehaald wordt als ze samen gevoegd worden met een ander project.

Wethouder De Vries vindt het niet zo simpel omdat er meerder factoren meetellen en aan de hand daarvan wordt er een klap op gegeven. Voor uitzonderingen is er de Utrechtse aanpak die in de raad besproken kan worden. In totaal zijn er 41 exoten aangemeld voor de verkoop en 12 daarvan zijn van Portaal en 29 van Woonin. In het commissiedebat heeft de wethouder ook al aangegeven dat het college dit te veel vindt. De wethouder ziet de motie graag tegemoet. De wethouder koopt alleen panden op wanneer daar een positieve business case op zit, dat is dezelfde lijn als op tijdelijk wonen. De evaluatie over leegstandsverordening komt in het eerste kwartaal van 2025 naar de raad en de eerder ontvangen leegstandscorporatie wordt dan ook herhaald. Het college stimuleert de doorstroming op de markt zodat mensen kunnen wonen in een passende woning. Daarbij worden de grootste verhuisketens gemaakt wanneer ouderen doorstromen naar een passende woning. Buurtvoorrang is een van de maatregelen om dit te stimuleren. Van groot naar betere is hierin het meest effectief en wordt dan ook boven andere urgentiemaatregelen gezet. Het punt van het CDA is dan ook echt terecht. Ook hiervan wil de wethouder zeggen dat hij daar in de nota over door wil praten.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het fijn om zo'n positief antwoord te krijgen. Zij is benieuwd of er een toezegging gedaan kan worden over het aantal projecten die opgeschaald kunnen worden. Vooruitlopende op de behandeling van de beleidsnota wonen.

Wethouder De Vries vraagt of hij het goed begrepen heeft dat zij het aantal projecten met buurtvoorrang bedoeld.

Mevrouw Zwinkels (CDA) bevestigd dat zij inderdaad wil weten hoeveel van dit soort pilotprojecten er gedaan kunnen worden.

Wethouder De Vries geeft aan dat dit al de norm is en geen pilotprojecten zijn. Het voorstel van de wethouder zou zijn om in relatie tot de nota die gaat komen aan willen geven dat gebleken is dat de buurtvoorrang van ouderen het meest passend is. Hij wil graag nog doorpraten over wat er nog meer gedaan wordt. Hij denkt dan aan het wonen voor ouderen te stimuleren en Knarrenhofjes. De wethouder geeft aan dat er in het kader van de bezuinigingen wel keuzes gemaakt moeten worden maar dat er ondanks dat wel ingezet wordt op doorstrooming. De inzet van de verhuisadviseur wordt enkel gehalveerd, andere voorstellen ziet de wethouder graag tegemoet. Het inzetten van vastgoed met maatschappelijk doeleinden is een dilemma voor de wethouder omdat hij voor een keuze gezet wordt. Hij wil aangeven dat de verkoop van vastgoed de betaalbare huur niet dekt. De verkoopopbrengsten zijn eenmalig en de bijdrage aan de kostprijsdekkende huur is structureel is. Hij is ook al bezig met het bekijken van panden die verkocht kunnen worden zonder dat het effect heeft op de beleidsdoelen aan de hand van de motie “hand in eigen boezem”. Voor hem blijft er dan nog maar een richting over.

De heer Peters (D66) vindt dat de wethouder er te makkelijk overheen stapt. Hij is van mening dat wanneer er een kostprijsdekkende huur gevraagd wordt voor de maatschappelijke doelen en wanneer deze worden weg bezuinigd dat er dan toch verkocht moet worden.

Wethouder De Vries zegt dit niet, omdat de verkoop dan incidentele inkomsten zijn terwijl de kostprijsdekkende huur structureel is. De enige manier waarop dit gedekt kan worden, is vanuit het beleid.

De heer Peters (D66) geeft aan dat er dan een structureel tekort ontstaat wanneer de huur de subsidies niet meer kan dekken.

Wethouder De Vries benadrukt dat de heer Peters beschrijft hoe het nu gedaan wordt. Het vastgoed met een maatschappelijk doel wordt verhuurd met een kostprijsdekkende huur en dat wordt vergoed via het beleid.

De heer Peters (D66) geeft aan dat het niet klopt. Wanneer er voor maatschappelijk doeleinden gekozen wordt met vastgoed vindt hij dat helemaal goed, maar dan is daar geld voor nodig of er moet strenger gekeken worden naar het verkopen van vastgoed.

Wethouder De Vries vindt het is geen simpele keuze die wordt voorgelegd. De Ravellaan vindt de wethouder op korte termijn niet verstandig om te verkopen, hiermee wil hij wachten op een goede prijs. Ook is het nodig dat de kaders van de gebiedsontwikkeling duidelijk zijn. Daarnaast worden er meerdere panden bekeken die verkocht kunnen worden en hierover wordt de raad ook op korte termijn geïnformeerd.

De heer Peters (D66) vraagt wanneer de Ravellaan dan wel verkocht wordt.

Wethouder De Vries geeft aan dat dit afhankelijk is van de gebiedsontwikkeling en wethouder Eerenberg heeft hier mogelijk nog iets over te zeggen.

De heer Peters (D66) vindt dat de wethouder vastgoed ook een idee moet hebben wanneer hij vastgoed kan verkopen.

Wethouder De Vries volgt daarbij wel de gebiedsontwikkeling en de kader die daar geschetst worden.

De heer Peters (D66) vraagt of het klopt dat er geen overleg is geweest met de wethouder ruimtelijke ontwikkeling.

Wethouder De Vries volgt zijn collega vanuit RO en hij wil de juiste waarde voor het pand terugkrijgen en dat is in de huidige bezetting niet het geval. De wethouder geeft aan dat er inderdaad een risico reservering is voor tijdelijk wonen die per project met de raad gedeeld wordt. Dit is een overzicht van de kosten en de financiële risico’s in de bouwenveloppe of de SPVE.

Deze wordt minimaal tweemaal per jaar geactualiseerd en indien nodig wordt de reserve aangevuld met subsidies van uit BZK. Dit gebeurt voor het eerst in de jaarstukken voor 2024.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt waar het totaal samenkomt.

Wethouder De Vries heeft aangegeven dat het rondom de jaarstukken zal komen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) heeft een zorg dat een volgende raad hiermee opgezadeld wordt. Het debat van “tussen de rails” heeft laten zien dat het nog heel veel kanten op kan gaan. Zij wil dat het ergens terecht komt zodat het ook te volgen is voor de komende vijftig jaar. Zij voelt niet dat de wethouder dit deelt.

Wethouder De Vries doet dit aan de voorkant al en ook al scherp genoeg. Wanneer mevrouw de Wildt dit anders wil hoort hij het graag. De gebiedsgerichte verhuurvegunning is al vaker besproken en juridisch is het dan alleen mogelijk een onderhoudsplan te verplichten. Hier kan op dit moment al op gehandhaafd worden vanuit het besluit bouwwerken leefomgeving. Andere gemeenten gebruiken de vergunning als proactieve handhaving en voor de huisvesting van arbeidsmigranten. In Utrecht wordt dit gedaan door de bescherming van de bestaande voorraad. In Utrecht is nu een totaal aanpak als het gaat om het beschermen van de bestaande voorraad, waaronder onderwerpen als het aanpakken van huisjesmelkers, het voorkomen van leegstand, de opkoopbescherming, het beperken van toeristische verhuur en het alsnog invoeren van een verhuurvergunning vallen. Dit zal financieel ten kosten gaan van de al ingezette proactieve aanpak. Wat hem betreft is het keuzes maken.

De heer Van der Zweth (PvdA) geeft aan dat de vergunning ook een heleboel voordelen biedt die er nu nog niet zijn.

Wethouder De Vries benadrukt dat het ook uitgevoerd moet worden, wat weer iets voor de capaciteit betekend. De wethouder denkt dat het op dit moment zo effectief mogelijk is ingevuld en hij denkt dat de vergunning daar te weinig aan bijdraagt.

De heer Van der Zweth (PvdA) geeft aan dat er ook boetes mee opgelegd kunnen worden, dat er gestuurd kan worden op leefbaarheid en dat je laag op de escalatieladder zit. De vraag aan de wethouder was of hij kon reflecteren op, het wel of geen vergunning en waarom andere gemeenten er nou wel voor kiezen, in de brief die nog komt.

Wethouder De Vries kan dit toezeggen. Hij wil wel nog benadrukken dat er al handhavingsinstrumenten zijn en dat er ook boetes opgelegd kunnen worden. Hij vindt het wel een herhaling van wat er al gezegd is. De wethouder wil de panden die in beeld zijn voor opkopen meenemen in de kwartaalrapportage. Hij wil even kijken wat er openbaar en in het geheim kan.

De voorzitter vraagt nog wanneer de brief komt waarover hij in het vorige punt sprak.

De heer Van der Zweth (PvdA) verduidelijkt dat het een toevoeging betreft op een brief die al is toegezegd over de gebiedsvergunning.

Wethouder De Vries geeft aan dat de effecten van het versoberen van het vastgoed onderdeel zijn van de hervormingbezuinigingen. Hij stelt voor dat op het geijkte moment met de raad te delen. De snelheid van studentenwoningen is van veel afhankelijk. Het is alleen niet zo simpel als wordt voorgesteld denkend aan de business case en de netcongestie. De verhoudingen zelfstandig en onzelfstandig zijn daarin lastig en waar mogelijk worden er met de Utrechtse aanpak wel een klap gegeven op een project. De wethouder is zeker in gesprek met de SSH om te kijken hoe zij meer woningen kunnen bouwen. Tijdens deze gesprekken gaat het ook over de hogere huurinkomsten en hoe deze kunnen worden ingezet. Hij kan zich voorstellen dat het ook in MGOR nog besproken wordt.

De heer Snijder (Student&Starter) vindt het fijn dat erover gesproken wordt, maar hij wil ook weten of de wethouder de raad op de hoogte kan houden over wat daar dan mee gebeurt.

Wethouder De Vries stelt voor dit aan wethouder Eerenberg te vragen. Woningen voor jongeren is een rol voor de STUW en wanneer SSH dit niet doet dan ligt er ook een kans voor de andere partijen. Het heeft ook te maken met de doorstroming want wanneer de verhuisketen verlengd wordt komt er onderaan een woning vrij. Hij neemt dit mee in de nota wonen. Met de lobby over onzelfstandige studenteneenheden is de wethouder actief bezig en daar blijft hij mee bezig. Het eerlijke verhaal is ook dat er ook op de lobby bezuinigingen liggen. In de beleidsnota wonen komt ook tijdelijk wonen nog aanbod. De woonruimteverdeling wordt regionaal gedaan en het voorrang geven aan alleen Utrechtse jongeren sluit hier niet op aan. Vanaf maart komt er wel buurtvoorrang voor jongeren op project niveau. De voorrang geldt op woningen die gelabeld zijn voor jongeren.

De heer Usta (DENK) was al op de hoogte van de buurtvoorrang, maar hij wil het bredere trekken voor heel Utrecht.

Wethouder De Vries wil het niet breder trekken. Hoe meer lokale voorrang er gegeven wordt hoe minder mobiliteit er is. De doorstroom wordt dan ook weer minder.

De heer Usta (DENK) geeft aan dat de wethouder ook wel bekend is met de samen voor Overvecht aanpak. Jongeren krijgen de kans om te ondernemen en zich te ontwikkelen en hij vindt het zonde wanneer zij de stad zouden moeten verlaten.

Wethouder De Vries geeft aan dat er buurtvoorrang komt, maar hij wil het niet breder trekken. De koopconstructie zonder rentecomponent is onderzocht en de gemeente kan hier maar een beperkte rol in spelen, hier zijn de banken aan zet.

De heer Usta (DENK) vond het wél duidelijk. Hij vindt dat deze constructie een kans biedt om de druk op de woningmarkt te verlichten. Hij wil vragen of de wethouder duidelijk kan maken wat er dan wel voor nodig is en hier landelijk op lobbyen.

Wethouder De Vries heeft dit allemaal al een keer besproken en wil dit niet toezeggen en hij vindt het zonde om daar nu weer op in te zetten.

De heer Usta (DENK) wil ook geen onnodige mensen en middelen verspillen, maar DENK wil dit wel bewerkstelligen. Hij vraagt dan om een analyse van wat werkelijk nodig is.

Wethouder De Vries gaat het niet toezeggen omdat er al eerder informatie over verschaft is.

De heer Usta (DENK) gaat dan een andere weg bewandelen. Hij wil weten of de wethouder wel ziet dat het te realiseren is.

Wethouder De Vries geeft aan dat het daar niet aan ligt maar hij ziet hier geen rol voor Utrecht in. Het feit is dat er te weinig woningen zijn om aan de 40% toewijzing te komen. Hoe meer er gerealiseerd wordt hoe meer mensen in aandachtsgroepen er kunnen worden gehuisvest. Op dit moment wordt er vooral ingezet op extra mogelijkheden zoals woning delen, anticiperen op nareizen. De effecten daarvan zijn niet morgen gereed. In de kwartaalrapportage komt het ook terug. De verdeling is ook een kunstmatige verdeling omdat het ook lastig is om hier precies aan vast te houden. Hoe minder mutaties er zijn, hoe lastiger het wordt om aandachtsgroepen te huisvesten. Dit is ook de reden dat er gestuurd wordt op de 1182. Het kan op verschillende manieren worden ingevuld. De wachtlijst van het huurteam herkent de wethouder wel, het beeld is alsof er wel voldoende capaciteit is. Hij gaat hier wel induiken en terugkoppelen. De STUW deelt de kosten van de verhuisadviseur. Hij is nog in gesprek met hen over de gevolgen van de bezuiniging. Dit wordt ook meegenomen in de nieuwe nota die gaat volgen. In het vierde kwartaal komt het uitvoeringsprogramma wooncorporaties en daarin wordt opgenomen welke financiële inzet er gepleegd wordt en dan komt hij ook terug op de motie. De wethouder is van mening dat alle registers open moeten om de woningcrisis op te lossen en hij vindt de creatieve ideeën van de heer Paalman ook hartstikke fijn maar een container op de parkeerplaats lijkt hem geen optie. Heel veel is al wel uitgeprobeerd. Wanneer de wethouder kijkt hoe ingewikkeld het realiseren van tijdelijk wonen al is wil hij dat eerst op de juiste manier organiseren. Evenals de andere opties zoals woning delen en vervolgens wil hij kijken naar de volgende stap.

De heer Paalman (Horizon) hoopt dat het mooie dingen oproep en wellicht zijn er andere fracties die een stukje willen opofferen.

Wethouder De Vries is van mening dat het platform voor woningbemiddeling niet gratis is, maar wanneer er een goed plan is dan ziet hij het graag. Voor misstanden is er al wel een meldpunt.

De heer Paalman (Horizon) begrijpt dat het duurt is, maar waar het omgaat is dat mensen gedwongen worden tot platforms als Kamernet en Facebook. Dit zijn vaak dure en rijke bedrijven en hij zoekt naar een neutrale partij die hier een rol in zou kunnen spelen.

De voorzitter inventariseert de toezeggingen van wethouder De Vries.

Wethouder Schilderman geeft aan dat GroenLinks zich positief uitsprak over de verfraaiing van de trafohuisjes en daar is zij zelf ook enthousiast over. Bij trafohuisje is de wethouder wel afhankelijk van de netbeheerders. In de stedenbouw visie is aangegeven hoe nutsbedrijven elektriciteitshuisjes kunnen in passen in de openbare ruimte. De gemeente biedt de mogelijkheid om afval op te laten halen bij de mensen en ook kunnen inwoners een gratis aanhangers of bakfietsen lenen. Hiervoor worden dan ook al een aantal services verleend. Een volledig mobiele milieustraat wordt een dure investering en het aantal bezoeken is aan het afnemen. In Overvecht worden ook containers geplaatst.

De heer Peters (D66) wanneer het bezoek afneemt kan de sluitingstijd aangepast worden en daarmee een mobile milieustraat bekostigen. Hij vraagt of dit niet het onderzoeken waard is.

Wethouder Schilderman kan zich niet voorstellen dat deze kosten tegen elkaar opwegen.

De heer Peters (D66) vraagt niet of de wethouder het zich kan voorstellen, maar hij vraagt of het onderzocht kan worden.

Wethouder Schilderman heeft al toegezegd op begin volgend jaar terug te komen op andere opties rondom om bijgeplaatst afval. Zij gaat het bekijken, maar zij gaat ervan uit dat dit niet het gewenste effect oplevert.

De voorzitter geeft aan dat ook het onderdeel van wethouder Schilderman daarmee is afgerond en dat zij ook mag vertrekken.

Wethouder Van Hooijdonk benadrukt dat het college ook de urgentie deelt en dat zij dit ook als een van de speerpunten heeft meegekregen. Het is zeker niet alleen een financiële kwestie, maar in dit speelveld zijn ook ander meer invloedrijke partijen aanwezig en er wordt geprobeerd de juiste dingen te doen. De tegenbegroting dan de PvdD valt te prijzen en zij ziet ook herkenbare teksten. De wethouder werkt aan de klimaatvisie en dat is een mooie gelegenheid om het debat aan te gaan en ook de rol van de gemeente is daar een wezenlijke vraag in. De bezuinigingen beperken is niet aan haar want daarvoor heeft de raad budgetrecht. Zij wacht dat in spanning af. De wethouder wil benadrukken dat het hele budget in 2015 voor het energieprogramma nog 3,3 miljoen omvatte en dat is in 2024 gegroeid naar 18,4 miljoen. Met de taakstelling van 1,7 miljoen zit het college terug op het niveau van 2023. In 2026 is er weer een dip te zien omdat er langjarig nog geen zekerheid is van de Rijksgelden die zij wel verwachten, maar die zijn nog niet definitief. Wanneer er naar de taakstelling gevraagd wordt dan wordt er eigenlijk gevraagd naar een begroting die heel erg in beweging is. Heel veel deelprogramma's zijn afhankelijk van de omstandigheden. De bedragen die daar inzitten zijn ook niet meerjarig.

De heer Peters (D66) wil weten welke maatregelen uit de UBA-lijst onder de 1,6 miljoen vallen.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat zij dit gemaakt had als zij dit geweten had. Bij de voorjaarsnota is de brief en de tabel toegezegd voor november en dat is ook op koers. Zij vraagt of deze financiële tabel komende week kan worden opgesteld zodat deze nog voor de raadbehandeling bij de raad is. Hierdoor zal dan ook duidelijk worden dat het geen structurele bedragen zijn, maar daarmee zal wel inzichtelijk worden hoe dit geprogrammeerd wordt. Van alle beleidsterreinen is deze commissie het onderdeel dat de meest uitgebreide informatie krijgt. De wethouder kan zich voorstelen dat er op de lobby ingeteerd kan worden. Met de geothermie wordt toegewerkt naar een samenwerkingsovereenkomst omdat het college denkt dat er financieel kansen zijn om een project voor elkaar te krijgen. Hoe dit eruit gaat zien is nog niet duidelijk. Het lijkt de wethouder niet voor de hand liggend dat er een teruggang in de besparing inzit. Zodra het speelveld voor de aardgasvrij wijken op orde is gaat zij daar ook weer mee verder.

De heer Te Hoonte (VVD) vindt dat het klinkt alsof er geprogrammeerd wordt en vindt niet dat er keuzes gemaakt worden. Hij heeft geen vertrouwen in een duidelijk beeld van wat er wel en niet gedaan wordt.

Wethouder Van Hooijdonk benadrukt dat er één oordeel over gegeven kan worden op het moment dat de tabellen zijn overlegd. De wethouder gaat in ieder geval niet voorstellen om nooit meer iets aan geothermie te doen of aan een van de andere maatregelen. Wel kan het voorstel zijn om het de komende tijd niet te doen omdat de omstandigheden zich daar op dit moment niet voor lenen. Als voorbeeld noemt zij de zonnepanelen die tijdelijk op een lager pitje zijn gezet vanwege de netcongestie. Dit wordt weer opgepakt zodra er weer verlichting is op het net.

De heer Te Hoonte (VVD) wil weten of het leidt tot een reductie van het aantal mensen of gaan zij andere projecten doen.

Wethouder Van Hooijdonk vindt het een veronderstelling van een continuïteit die er niet is. De budgetten verschillen per jaar waarmee geprogrammeerd wordt dus dan is het voor de hand liggend dat er in 2025 minder mankracht worden ingezet, maar het kan ook in andere zaken zitten.

De heer Te Hoonte (VVD) is van mening dat de raad zou moeten weten wat er aan ambtelijke ingezet wordt en wat aan subsidies uitgegeven wordt.

Wethouder Van Hooijdonk benadrukt nogmaals dat de budgetten anders zijn. Het is voor de hand liggend dat congestie ontzien wordt. Nieuwbouw heeft ook zeker voorrang, op 11 november wordt er publiek uitleg gegeven over de Merwedekanaalzone. Dit is grensverleggend op nationale schaal door met slimmere energiesystemen gebiedsontwikkeling voortgang te geven. In het eerste kwartaal komt weer meer inzicht in netcongestie. De gemeente kiest wel voor het instappen op het moment van marktfalen. Omdat het in sommige gevallen blijkt dat projecten bij marktpartijen niet van de grond komen. Het klopt ook dat de gemeente is gaan inzetten op een publiek warmte net toen Eneco niet meer mee wilde doen en er geen andere warmtepartij geïnteresseerd was. Voor de SPUC is er iets meer tijd om het uit te kunnen geven, nog minimaal twee jaar. Dit geld moet wel zo snel mogelijk op de juiste plek landen. De gemeente gaat optrekken met partijen zoals Buurtkracht en Energie Samen voor de energie ambassadeurs. Dit wordt in de jaarplanbrief verder uitgewerkt.

De voorzitter inventariseert de toezeggingen van wethouder Van Hooijdonk en hij geeft daarna aan dat daarmee ook haar deel is afgesloten en dat zij ook kan gaan.

Wethouder Oosters merkt op dat de nota luchtkwaliteit iets los maakt en dat is logisch. Het is namelijk niet niks dat er is aangegeven de WHO-normen te willen halen. Dit wordt gedaan om de gezondheid van de bewoners te verbeteren. De Europese grenswaarden zijn een minimale luchtkwaliteitseis. Omdat het college echt de gezondheid wil bevorderen wordt die extra stap

gezet. De gemeente voldoet nog niet aan de EU-luchtkwaliteitseis. De wethouder vindt extra maatregelen dan ook nodig. De beïnvloedbaarheid van de middelen zijn gekoppeld aan de grensnormen die op het coalitieakkoord staan en het is lastig om deze te knippen tussen EU-norm en WHO-adviesnorm. De gemeente voldoet aan de EU-norm voor fijnstof waardoor de maatregelen op hout stook een plus zijn op de ambities om de gezondheid te halen. Het tegen gaan van hout stook helpt ook mee in het tegen gaan van het stikstofdioxide en die norm wordt nog niet gehaald. Het effect op de netcongestie is wel een hobbel, maar maakt het nog niet onmogelijk. Laden is goed te verplaatsen op momenten dat er capaciteit beschikbaar is en daar worden ook afspraken over gemaakt.

De heer Bosch (UtrechtNu!) geeft aan dat het nachtelijk laden deels een oplossing is. Bestelbussen en stadsbussen rijden overdag en die moeten ook dan opladen.

Wethouder Oosters vindt het te ver op de materie in gaan en overdag kan er een deel gereden worden. Zij ziet ook dat netcongestie voor hobbels kan zorgen in de uitvoering en daar moet ook rekening mee gehouden worden.

De heer Te Hoonte (VVD) wil weten hoe het kan dat er nieuwe ideeën naar de raad gestuurd worden waarvan blijkt dat deze al gedekt zijn, maar dat wanneer ze vragen deze eruit te halen dan is het blijkbaar nodig voor het huidige beleid.

Wethouder Oosters geeft aan dat de luchtkwaliteitsmaatregelen al gedekt zijn in de programma begroting. Daarnaast is er ook nog geld uit het coalitieakkoord, Rijksmiddelen en voor de ZE-zone. Het is als het ware een stapeling van de pakketten en er is juist invulling voor gezocht en geen extra budget voor beschikbaar gemaakt. De normen zijn complexe zaken en de wethouder weet dat er al een RIB voor is georganiseerd en zij vraagt of een technische bijeenkomst wenselijk is. Zij ziet knikkende gezichten en gaat dit dan ook organiseren. De toepassing van waterstof voor mobiliteit in de bouw is minimaal. Op dit moment is er een waterstofpunt en er loopt een plan voor een tweede punt, dit lijkt de wethouder voorlopig voldoen om te voldoen aan de huidige vraag. De raad krijgt dit kwartaal nog de nota transitie tankstations waar zij hier verder op in zal gaan.

De heer Te Hoonte (VVD) had de vraag bedoelt voor wethouder Van Hooijdonk in het opwekken van waterstof bij energieparken.

Wethouder Oosters in de brief van 28 juni 2023 heeft de wethouder de raad geïnformeerd over de taken van de RUD, de gemeente is bevoegd gezag voor de controles, maar de RUD dient ze uit te voeren. De leges moeten gerelateerd zijn aan de taken dus hogere inkomsten genereren kan niet voor het uitvoeren van meer controle, mocht de PvdD hier oplossingen voor hebben dan hoort zij het graag. De middelen voor luchtbehandeling waren al gedekt. De nieuwe maatregelen zijn geraamd binnen de beschikbare middelen. De bezuinig is daar ook al in meegenomen, er is wel sprake van sober ramen van nieuwe voorgestelde maatregelen. De sloopregeling voor auto's is dat deze niet meer kunnen uitstoten nadat deze is opgekocht. Zij is het met de heer Bosch eens dat dit een terecht punt van zorg is. Zij wil het hier heel goed met elkaar over hebben. Uitgangspunt is dat de wethouder niet onevenredig wil raken met de maatregelen.

Gemiste antwoorden

De heer Snijder (Student&Starter) vroeg aan wethouder De Vries of er een keuze gemaakt kan worden om iets met de lobby te doen en dit werd doorgeschoven naar de andere wethouder.

Wethouder De Vries laat zich horen bij elke kans zich aandient.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) mist het antwoord op de vraag om een toezegging of de 40% voor 2025 wel weer het doel is.

Wethouder De Vries heeft dit niet toegezegd omdat hij de mits en maren ook al heeft benoemd het gaat meer om aantallen dan alleen het percentage. Hij wil echt kijken naar de plek en de mensen en dan is hij van mening dat er hogere aantallen te behalen zijn dan door alleen maar te kijken naar het percentage.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) wil het ook in aantallen vatten dat is geen probleem, maar in de motie is 35 tot 40% aangegeven.

Wethouder De Vries wil even uitzoeken hoe de aantallen zich verhouden tot het percentage en hij zal dit in de eerstvolgende kwartaalrapportage meenemen.

Mevrouw Passier (Volt) had een brief gevraagd om dieper in te gaan op de effecten van het versoberen van het vastgoed. Dit zou worden meegenomen bij het vaste ijkmoment. Zij wil echt dat er dieper in gegaan wordt op de effecten.

Mevrouw Zwinkels (CDA) heeft een toezegging gehad dat in het eerste kwartaal de leegstandsverordening komt

De voorzitter geeft aan dat die brief er al komt dus dat het dan geen officiële toezegging is. Wethouder de Vries kan dan gaan.

De voorzitter concludeert dat er geen gemiste vragen zijn voor wethouder Schilderman.

De heer Cornielje (PvdA) vroeg wethouder Van Hooijdonk naar de subsidie voor vloerisolatie voor lage inkomens. Hier waren 211 aanvragen voor gedaan en er zijn er maar elf van uitgevoerd. Hij wil weten hoe ervoor gezorgd kan worden dat er ook daadwerkelijk meer uitgevoerd gaan worden.

Wethouder Van Hooijdonk komt hier in de toegezegde brief van het vierde kwartaal op terug.

Tweede termijn

De heer Peters (D66) wil met een agendering komen over de vastgoedportefeuille en hoe daar mee omgegaan wordt.

Mevrouw Krul (PvdD) overweegt meerdere amendementen over de besparing op de klimaat vriendelijke stad en de hout stook campagne.

De heer Te Hoonte (VVD) wil een amendement aankondigen over het geld voor de luchtkwaliteit.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) komt met een motie over het aantal exoten.

De voorzitter bedankt de commissiegriffier die vandaag voor het laatst is. Namens de raad wordt haar een hand geplukt boeket aangeboden. Hij sluit de vergadering om 16.20 uur

Lijst van toezeggingen

Wethouder Van Hooijdonk zegt toe:

- Voor de raadsvergadering een beknopte raadsbrief te sturen met financiële tabel wat betreft de invulling van de 1,6 mln bezuinigingen

- In Q1 2025 in de voortgangsbrief netcongestie toe te voegen: een risico-analyse netcongestie, waarbij ook maatschappelijke impact wordt meegenomen
- In de voor Q4 2024 reeds toegezegde raadsbrief over het besparingsprogramma, isolatie specifiek mee te nemen

Wethouder Oosters zegt toe:

- Een technische bijeenkomst te organiseren over de complexiteit van de maatregelen en de financiële systematiek van de reeds aan de raad aangeboden beleidsnota luchtkwaliteit

Wethouder Schilderman zegt toe:

- Aan de reeds toegezegde raadsbrief (Q1 2024) over bijplaatsingen toe te voegen wat de mogelijkheden zijn voor de mobile milieustraat

Wethouder De Vries zegt toe:

- Een raadsbrief over Versoberen van vastgoed, waarbij ook dieper wordt ingegaan op de bezuinigingen\
- aan de reeds toegezegde raadsbrief voor Q4 2024 toe te voegen: waarom andere gemeentes wel met gebiedsgerichte verhuurvergunning (obv wet goed verhuurderschap) werken en ook welke mogelijkheden er nog meer zijn op basis van deze vergunning die we nu niet benutten (verschil tussen wel/geen vergunning)
- In de jaarlijkse rapportage voor realisatie sociale huur op te nemen: aantallen tov het percentage